

HAUGESUND KONTROLLUTVALG

MØTEINNKALLING

Dato: mandag 8. februar 2016
Tid: kl. 08.00
Sted: Haugesund Rådhus, nordre komitèrom

Forfall meldes til: Haugaland kontrollutvalgssekretariat IKS tlf 52 75 73 50, som sms til mobiltlf. 959 86 977 eller på e-post: post@kontrollutvalgene.no

Medlem som må melde forfall eller anser seg inhabil, må gi melding om dette så tidlig som mulig. Varamedlemmer vil bli innkalt særskilt. Saker merket *Unntatt offentlighet i medhold av off.l.*, sendes bare internt. Sakskartet legges ut på kommunens nettside og på www.kontrollutvalgene.no

SAKLISTE:

01/16 Godkjenning av protokoll fra møte 24.11.15

02/16 Referat- og orienteringssaker 08.02.16

03/16 Årsmelding for kontrollutvalget 2015

04/16 Valg av nytt forvaltningsrevisjonsprosjekt i 2016

Eventuelt

Aksdal, 29.01.16

Gudvin Selsås (sign.)
Leder

Odd Gunnar Høie
Utvalgssekretær

Kopi: Ordfører (møte- og talerett)
Revisor (møte- og talerett)
Rådmann (til orientering)
Varamedlemmer (til orientering)

SAKSGANG		
Utvalg	Møtedato	Saksnummer
Kontrollutvalget	08.02.16	01/16

Saksansvarlig:	Arkivkode:	Arkivsak:
Odd Gunnar Høie	033	

GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 24.11.15

Saksvedlegg: Protokoll fra kontrollutvalgsmøte 24.11.15

Saksorientering:

Vedlagt følger utkast til protokoll fra kontrollutvalgets møte 24.11.15 til godkjenning. Protokollen er gjennomlest og godkjent av leder i etterkant av møtet og oversendt bystyret til orientering.

SEKRETARIATETS FORSLAG TIL VEDTAK:

Protokoll fra kontrollutvalgsmøte 24.11.15 godkjennes.

Aksdal, 29.01.16

Odd Gunnar Høie
Rådgiver/utvalgssekretær

HAUGESUND KONTROLLUTVALG

PROTOKOLL

Tirsdag **24. november 2015** ble det avholdt møte i Haugesund kontrollutvalg under ledelse av utvalgets leder Gudvin Selsås. Han ønsket velkommen til første møte i utvalget i denne valgperioden. Medlemmene, revisor og sekretær presenterte seg.

MØTESTED:	Haugesund Rådhus, nordre komitérom
MØTESTART/MØTESLUTT:	Kl. 08.00 – kl. 10.00
MØTENDE MEDLEMMER:	Gudvin Selsås (H), Heidi Kolstø (H), Thorleif Thormodsen (H), Svein Inge Huseby (Frp), Karin Westerlund (Ap) og Svein Skrunes (Krf)
MØTENDE VARAMEDLEMMER:	Ingen
FORFALL:	Lise Haukås (SV)
FORFALL VARAMEDLEMMER:	Knut Steffen Kvala (MDG)
FRA SEKRETARIATET MØTTE:	Rådgiver Odd Gunnar Høie, Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS
FRA REVISJONEN MØTTE:	Revisor Else Holst-Larsen - Deloitte AS. Hun forlot møtet før behandlingen av sak 39/15
FRA ADMINISTRASJONEN MØTTE:	Rådmann Ole Bernt Thorbjørnsen og kst. kommunal- direktør Jo Inge Hagland i sak 37/15
MERKNADER TIL INNKALLING:	Ingen
MERKNADER TIL SAKLISTE:	Sakene ble behandlet i denne rekkefølgen: 40, 33, 34, 35, 37, 36, 38 og 39

FØLGENDE SAKER BLE BEHANDLET:

SAK 33/15 KONTROLLUTVALGETS ANSVAR OG OPPGAVER

Sekretariatets innstilling:

Haugesund kontrollutvalg tar gjennomgangen fra sekretariatet om utvalgets ansvar og oppgaver til orientering.

Behandling i kontrollutvalget 24.11.15:

Utvalgssekretær gikk gjennom oversikten over utvalgets ansvar og oppgaver. Medlemmene stilte spørsmål som sekretær og revisor svarte på underveis.

Enstemmig vedtatt i kontrollutvalget 24.11.15:

Haugesund kontrollutvalg tar gjennomgangen fra sekretariatet om utvalgets ansvar og oppgaver til orientering.

SAK 34/15 GODKJENNING AV PROTOKOLL 29.09.15

Sekretariatets innstilling:

Protokoll fra kontrollutvalgsmøte 29.09.15 godkjennes.

Behandling i kontrollutvalget 24.11.15:

Utvalget hadde ingen merknader til protokollen.

Enstemmig vedtatt i kontrollutvalget 24.11.15:

Protokoll fra kontrollutvalgsmøte 29.09.15 godkjennes.

SAK 35/15 REFERAT- OG ORIENTERINGSSAKER 24.11.15

- 66. Bystyrevedtak PS 92/15 – Valg av kontrollutvalg 2015-2019
- 67. Taushetserklæring for kontrollutvalgsmedlemmene – signeres i møtet
- 68. Reglement for Haugesund kontrollutvalg – eget hefte
- 69. Evaluering - fra kontrollutvalget 2011-2015
- 70. Invitasjon til informasjonsmøte i Aksdal 12.11.15
- 71. Invitasjon til høstkonferansen i Sandnes 10.12.15
- 72. Invitasjon til NKRFs kontrollutvalgskonferanse 3. – 4. februar 2016
- 73. Representantskapsmøte 02.12.15, kl. 15.00 – HIM IKS
- 74. Representantskapsmøte 11.12.15, kl. 09.00 – Haugaland Vekst IKS
- 75. Innkalling til møte i havnerådet 19.11.15, kl. 17.00 – Scandic Maritim Hotel
- 76. Innkalling til møte i havnerådet 20.11.15, kl. 13.00 – Killingøy

Behandling i kontrollutvalget 24.11.15:

Utvalgssekretær gikk gjennom referatsakene. Taushetserklæring ble signert på slutten av møtet. Medlemmene hadde flere spørsmål og en meningsutveksling i forbindelse med pkt. 69 - evaluering fra forrige utvalg.

Informasjonsmøtet i Aksdal hadde vært informativt og interessant. Karin Westerlund, Svein Inge Huseby og Gudvin Selsås ønsket å delta på konferansen i Sandnes. Utvalget bestemte at inntil 2 personer kan reise på NKRFs konferansen i februar. Thorleif Thormodsen og Gudvin Selsås meldte sin interesse. Utvalget hadde ingen merknader til de andre referatsakene.

Enstemmig vedtatt i kontrollutvalget 24.11.15:

Referatsakene 66 – 76 blir tatt til orientering.

Haugesund kontrollutvalg vedtar å sende inntil 4 deltakere på Høstkonferansen i Sandnes 10.12.15. Sekretariatet melder på Karin Westerlund, Svein Inge Huseby og Gudvin Selsås.

Haugesund kontrollutvalg vedtar å sende inntil 2 deltakere på NKFRs konferansen 3. – 4. februar 2016 på Gardermoen. Sekretariatet melder på Thorleif Thormodsen og Gudvin Selsås og deltagerne ordner selv med flybilletter.

SAK 36/15 STATUSOVERSIKT OVER PROSJEKTER

Sekretariatets innstilling:

Haugesund kontrollutvalg tar statusoversikten pr. november 2015 til orientering.

Behandling i kontrollutvalget 24.11.15:

Utvalgssekretær forklarte bakgrunn for saken og oppsett. Alle rapportene er tilgjengelig på sekretariatet sine hjemmesider – www.kontrollutvalgene.no. Utvalget hadde ingen merknader.

Enstemmig vedtatt i kontrollutvalget 24.11.15:

Haugesund kontrollutvalg tar statusoversikten pr. november 2015 til orientering.

SAK 37/15 ORIENTERING OM FORSLAGET TIL BUDSJETT 2016 OG ØKONOMIPLAN 2016-2019

Sekretariatets innstilling:

Haugesund kontrollutvalg tar rådmannen sitt forslag til budsjett for 2016 og økonomiplan 2016-2019 til orientering.

Behandling i kontrollutvalget 24.11.15:

Rådmannen og økonomisjefen orienterte om forslaget til budsjett, som var på totalt ca. 2,5 milliarder. Det var et stramt, men ambisiøst budsjett. Målet var at kommunen skulle bli fjernet fra ROBEK-listen innen 2020. Det ville blant annet bli økning av eiendomsskatt, færre ansatte og dermed reduserte kostnader. Medlemmene fikk svar på spørsmål underveis om bl.a. budsjettet følger regjeringens anslag for sysselsetting, om innsparingene var reelle og ikke «papirinnsparinger», føring av underskuddet i regnskapet, om hvor mange år kommunen hadde mulighet for å fordele tidligere underskudd og om risikoen for budsjettoverskridelser.

Enstemmig vedtatt i kontrollutvalget 24.11.15:

Haugesund kontrollutvalg tar rådmannen sitt forslag til budsjett for 2016 og økonomiplan 2016-2019 til orientering.

SAK 38/15 REVISJONSPLAN FOR REGNSKAPSREVISJON 2015

Sekretariatets innstilling:

Haugesund kontrollutvalg tar vedlagte revisjonsplan 2015 for regnskapsrevisjon og presentasjon fra revisor til orientering.

Behandling i kontrollutvalget 24.11.15:

Revisor orienterte om planen som var vedlagt saken. Hun gikk gjennom hovedpunktene. Medlemmene hadde spørsmål om blant annet internrevisjon, om føring av underskudd og underbudsjettering og om retting av feil i årsregnskapet. Medlemmene mente det kunne være nyttig med mer opplæring om årsregnskapet før behandlingen på møtet i mai. Det var ønskelig at det ble satt av tid til opplæring på møtet i april. Revisor noterte seg dette.

Enstemmig vedtatt i kontrollutvalget 24.11.15:

Haugesund kontrollutvalg tar vedlagte revisjonsplan 2015 for regnskapsrevisjon og presentasjon fra revisor til orientering.

SAK 39/15 UTARBEIDELSE AV NY PLAN FOR FORVALTNINGS- REVISJON OG SELSKAPSKONTROLL 2016-2020 – BESTILLING AV OVERORDNEDE ANALYSE OG PLANER

Sekretariatets innstilling:

Haugesund kontrollutvalg bestiller oppdraget med å utarbeide en overordnet analyse og plan for forvaltningsrevisjon og plan for selskapskontroll 2016-2020 for Haugesund kommune fra Tidsrammen/pris settes til.....

Behandling i kontrollutvalget 24.11.15:

Utvalgssekretær orienterte om bakgrunnen for saken og prosjektplanene, inkludert priser fra Deloitte AS og KPMG AS. Medlemmene drøftet planene og kostnadene. Utvalget ble enige om å velge Deloitte AS utfra en totalvurdering av fremlagte prosjektmandat.

Enstemmig vedtatt i kontrollutvalget 24.11.15:

Haugesund kontrollutvalg bestiller oppdraget med å utarbeide en overordnet analyse og Plan for forvaltningsrevisjon 2016-2020 og Plan for selskapskontroll 2016-2020 for Haugesund kommune fra Deloitte i samsvar med tilbudet av 17.11.15.

SAK 40/15 FORSLAG TIL MØTEPLAN FOR 2016

Sekretariatets innstilling:

Haugesund kontrollutvalg godkjenner følgende møteplan for 2016:

tirsdagene: 09.02 / 05.04 / 03.05 / 14.06 / 30.08 / 27.09 / 25.10 / 29.11 - kl. 08.00

Utvalgssekretær kan i samråd med leder endre møtedato ved behov.

Behandling i kontrollutvalget 24.11.15:

Leder orienterte om forslaget til møteplan for 2016. Medlemmene drøftet forslaget. Svein Skrunes meldte forfall til møte 09.02.16.

Enstemmig vedtatt i kontrollutvalget 24.11.15:

Haugesund kontrollutvalg godkjenner følgende møteplan for 2016:

tirsdagene: 09.02 / 05.04 / 03.05 / 14.06 / 30.08 / 27.09 / 25.10 / 29.11 – kl. 08.00

Utvalgssekretær kan i samråd med leder endre møtedato ved behov.

EVENTUELT

Ingen saker ble meldt.

Neste møte: 09.02.16, kl. 08.00

Haugesund/Aksdal, 24.11.15

Gudvin Selsås
Kontrollutvalgsleder

Odd Gunnar Høie
Utvalgssekretær

SAKSGANG		
Utvalg	Møtedato	Saksnummer
Kontrollutvalget	08.02.16	02/16
Saksansvarlig:	Arkivkode:	Arkivsak:
Odd Gunnar Høie	033	

REFERAT- OG ORIENTERINGSSAKER 08.02.16**Saksvedlegg:**

1. Statusrapport pr. februar 2016
2. NKRF-konferansen 3.- 4. februar – evaluering v/Selsås og Thormodsen
3. Bystyrevedtak 02.12.15, sak 104 – Valg av revisor for 2016-2020
4. Bystyrevedtak 02.12.15, sak 105 – rapport «Samhandling mellom skole og PPT»
5. Evaluering og valg av leverandør – anbud på revisjonstjenester 2016-2020
6. Fylkesmannen - informasjon om statlige tilsyn med kommunene i Rogaland 2016
7. Årsrapport 2015 – Haugesund kemnerkontor
8. Skatteregnskapet 2015
9. Kommunal rapport 19.01.16 – skatteinntektene 2015 – landsbasis
10. Kommunal rapport 19.01.16 – skattetallene for den enkelte kommune
11. eINFO 16/1 – Talerett i kommunale organer
12. Referat fra møte i Kommunesektorens etikkutvalg 23.11.15
13. Haugaland Vekst IKS – protokoll frå representantskapsmøte 11.12.15
14. Årshjul – kontrollutvalgets oppgaver

Saksorientering:

Sakene blir lagt frem for kontrollutvalget til orientering.

SEKRETARIATETS FORSLAG TIL VEDTAK:

Referatsakene 1 – 14 blir tatt til orientering.

Aksdal, 29.01.16

Odd Gunnar Høie

Rådgiver/utvalgssekretær

Kontrollutvalget i Haugesund

Statusoversikt pr. februar 2016

Saker fra bestilling til behandling i kontrollutvalget

Forvaltningsrevisjoner	Bestilt	Tidsbruk	Status	Ferdig dato	Merknader
Overordnet analyse	24.11.15		Under utarbeidelse		Deloitte
Selskapskontroller					

Saker under politisk behandling eller til oppfølging i kontrollutvalget

Forvaltningsrevisjoner	Bestilt	Behandlet i KU	Behandlet av/dato	Planlagt oppfølg.	Merknader
Samhandling mellom skoler og PPT og ...	27.01.15	29.09.15	BST 02.12.15	Oktober 2016	285 timer
Psykisk helsearbeid for barn og unge	30.09.14	09.06.15	BST 02.09.15	Mars 2016	295 timer
Selskapskontroller					
Haugaland Kraft AS/ Haugaland Næringspark	03.09.14	17.03.15	BST 22.04.15	April 2016	121 timer

Avsluttede prosjekter

Forvaltningsrevisjoner	Bestilt	Behandlet i KU	Behandlet av/dato	Fulgt opp	Merknader
Økonomisk sosialhjelp	15.03.12	29.05.12	BST 19.09.12 29.05.13	07.05.13/ 26.11.13	Avsluttet
Boligforvaltning i Haugesund kommune	30.10.12	11.06.13/ 27.08.13	BST 16.10.13/ 15.10.14	03.09.14	Avsluttet
Økonomistyring og budsjettering	30.11.10	14.06.11	BST 19.10.11/ 25.02.15	27.01.15	Avsluttet
Arbeidsmarkedsbedriftene	29.01.13	22.10.13	BST 11.12.13	28.10.14/ 09.06.15	Avsluttet
Granskning Uni-K	15.01.14	18.03.14	BST 23.04.14	28.10.14/ 09.06.15	Avsluttet
Oppfølging av sykefravær	27.08.13	10.06.14	BST 15.10.14	09.06.15	Avsluttet
Filmkraft AS	28.01.14	30.09.14	BST 15.10.14	29.09.15	

Hovedprogram

Onsdag 3. februar 2016:

09.00 - 10.00: Registrering og kaffe + noe å bite i | Utstilling

Møteleder: Daglig leder **Ole Kristian Rogndokken**, Norges Kommunerevisorforbund (NKRF)

10.00: Velkommen

► Daglig leder **Ole Kristian Rogndokken**, Norges Kommunerevisorforbund (NKRF)

10.10: Åpning

► Kommunal- og moderniseringsminister **Jan Tore Sanner** (H)

10.30 - 11.30: Kontrollutvalget – viktig for tilliten til kommunal forvaltning

► Styreleder **Gunn Marit Helgesen** (H), KS

► Styreleder **Per Olav Nilsen**, NKRF

11.30: Lunsj | Utstilling

12.45: Flyktnings situasjonen - hvordan lykkes med integrering?

► Ordfører **Øivind Sand** (Ap), [Rælingen kommune](#)

► Leder **Narges Pourzia**, Flyktninge- og inkluderingstjenesten, Rælingen kommune

» [Får alle flyktninger i arbeid](#) (DN)

13.30: Pause | Utstilling

13.50: Det vil alltid være risiko for korrupsjon i et tillitsbasert system

► Korrupsjonsforsker **Tina Søreide**, professor, Norges Handelshøyskole (NHH)

14.40: Pause | Utstilling

15.00: Kontrollutvalgets arbeidsmåte - praktisk erfaring

► Nestleder **Rune Olsø** (Ap), kontrollkomiteen, Trondheim kommune

15.50: Pause | Utstilling

16.10 - 17.00: Kommunesektorens utvikling: styring, demokrati og tillit

► Professor **Jon Helge Lesjø**, Høgskolen i Lillehammer (HiL)

19.30: Middag

Torsdag 4. februar 2016:

Møteleder: Komiteleder **Audun Haugan**, NKRFs kontrollutvalgskomite og rådgiver, K-sekretariatet IKS

09.00: Habilitetsbestemmelsene - sjelden rett fram

► Advokat **Jostein Selle**, KS Advokatene

10.00: Pause - utsjekking | Utstilling

10.30: Kommunelovutvalget – nesten ferdig

► Utvalgsmedlem **Nina Neset**, daglig leder, Romerike revisjon IKS

11.30: Lunsj | Utstilling

12.45: Samspillet mellom revisor og kontrollutvalget – hvordan oppnå de gode forvaltningsrevisjonene

► Seksjonsleder forvaltningsrevisjon **Anders Svarholt**, Østfold kommunerevisjon IKS og medlem av NKRFs forvaltningsrevisjonskomite

13.30: Pause | Utstilling

13.50: Åpenhet vs. taushet i kommunal forvaltning

► Leder **Siri Gedde-Dahl**, Presseforbundets offentlighetsutvalg og journalist i Kapital

14.45 - Kåsen - Eva Nordlund - Nattens

15.15 - Avslutning

VEDLEGG SAK 2/16-3094

Haugaland
Kontrollutvalgssekretariat IKS
Mottatt dato: 08.12.15 ogb
Journalført: 15/481/ Haa
Arkivkode: 216

I tillegg framskynder vi prosessen om en planstrategi i et annet punkt:

«Bystyret ber rådmannen legge frem sak om kommunes planstrategi for denne valgperioden i løpet av våren 2016»

Haugesund, 02. desember 2015, Arne-Christian Mohn, ordfører

RS 15/59 Protokoll Plan- og miljøutvalget 22.09.2015

RS 15/60 Protokoll fra møte i Haugesund kontrollutvalg 29.09.15

RS 15/61 Oversendelse av orienteringssak til bystyret - Tilleggsundersøkelse etter selskapskontroll
Filmkraft AS

RS 15/62 Høringsuttalelse til "Evalueringsplan av Folgefonn DPS"

RS 15/63 Protokoll formannskapet 21.10.2015

RS 15/64 Protokoll Oppvekststyret 10.09.2015

RS 15/65 Protokoll Helse- og omsorgstyret 22.09.2015

RS 15/66 Protokoll formannskapet 03.11.2015

RS 15/67 Protokoll formannskapet 04.11.2015

Referatsakene ble samlet tatt til orientering

PS 15/103 Protokoll bystyret 14.10.2015

Forslag til vedtak/innstilling:

Protokollen godkjennes

Saksprotokoll i Bystyret - 02.12.2015

Enstemmig vedtatt

Vedtak i Bystyret – 02.12.2015

Protokollen godkjennes

PS 15/104 Valg av revisor for 2016-2020

Forslag til vedtak/innstilling:

Haugesund bystyre velger revisjonsselskapet KPMG AS som kommunen sin revisor fra 01.07.16 til 30.06.20 og med opsjon for kommunen til å forlenge avtalen med 2 år.

Saksprotokoll i Bystyret - 02.12.2015

Enstemmig vedtatt

Vedtak i Bystyret – 02.12.2015

Haugesund bystyre velger revisjonsselskapet KPMG AS som kommunen sin revisor fra 01.07.16 til 30.06.20 og med opsjon for kommunen til å forlenge avtalen med 2 år.

PS 15/105 Samhandling mellom skole og PPT

Forslag til vedtak/innstilling:

1. *Haugesund bystyre tar den framlagte forvaltningsrevisjonsrapporten om «Samhandling mellom skoler og PPT og vurdering av behov for spesialundervisning» til orientering.*
2. *Rapporten oversendes rådmannen for videre oppfølging av rapportens 12 anbefalinger.*
3. *Rådmannen gir tilbakemelding til bystyret via kontrollutvalget om oppfølging av bystyrets vedtak innen ca. 10 måneder.*

Saksprotokoll i Bystyret - 02.12.2015 –

Representanten Ytterøy Lørang (H) ba om å få sin habilitet vurdert. Representanten ble kjent inhabil, 48 voterende.

Representanten Sundve (H) foreslo følgende forslag til endring av punkt 3:

3. Rådmannen gir tilbakemelding til bystyret og oppvekststyret via kontrollutvalget om oppfølging av bystyrets vedtak innen ca. 10 måneder.

Enstemmig vedtatt

Vedtak i Bystyret – 02.12.2015

1. *Haugesund bystyre tar den framlagte forvaltningsrevisjonsrapporten om «Samhandling mellom skoler og PPT og vurdering av behov for spesialundervisning» til orientering.*
2. *Rapporten oversendes rådmannen for videre oppfølging av rapportens 12 anbefalinger.*
3. *Rådmannen gir tilbakemelding til bystyret og oppvekststyret via kontrollutvalget om oppfølging av bystyrets vedtak innen ca. 10 måneder.*

PS 15/106 Valg av representanter til Kontrollutvalget IKS,

Forslag til vedtak/innstilling:

Haugesund bystyre velger følgende representanter til Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS for perioden 2015-2019

Medlem:

Varamedlem:

Bystyret foreslår som kandidat til styret i Haugaland kontrollutvalgssekretariat IKS:

Deloitte AS
v/partner Else Holst-Larsen (sendes via e-post)

5527 HAUGESUND

Arkiv	Dykkar dato	Vår ref.	Dato
210	August 2015	16/004/tha/ogh	07.01.16

EVALUERING OG VAL AV LEVERANDØR – ANBOD PÅ REVISJONSTENESTER 2016-2020

Vi viser til innlevert tilbod på kjøp av revisjonstenester til **Haugesund kommune** den 18.08.15.

Det vart levert inn tilbod frå to selskap (Deloitte AS og KPMG AS). Anbudsopning vart gjort av to representantar frå Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS.

Det er nå føreteke val av leverandør i forbindelse med anbudskonkurransen.

Haugesund bystyre vedtok samrøystes i møte 02.12.15, sak 104/15 følgjande:

Haugesund bystyre velger revisjonsselskapet KPMG AS som kommunen sin revisor fra 01.07.16 til 30.06.20, og med opsjon for kommunen til å forlenge avtalen med 2 år.

Evaluering av tilboda

Tilboda er evaluert av Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS. Evalueringa er godkjend av kontrollutvalet i møtet 29.09.15, sak 32/15 og bystyret i møtet 02.12.15.

Tilbydarane har levert gode tilbod, som er oversiktlege og ryddig sett opp etter dei formkrav som var sett i konkurransegrunnlaget vedlegg D.

Sjølve evalueringa vart gjort i eit vektingssystem, der alle aspektar ved kvart av tilboda vart sett opp i høve til tildelingskriterier gitt i konkurransegrunnlaget. Det er tilbydarane sine svar på dei ulike spørsmåla stilt i konkurransegrunnlaget pkt. 2.1 Pris og 2.2 Løysing og forståing av oppdraget som er evaluert.

På kvart av hovudkriteria har den tilbydaren som har best prist/høgast score, fått poeng lik vektinga som er fastsett. Dei andre har da fått poeng forholdsvis opp mot denne poengsummen.

Evalueringa er sett opp i tabell nedanfor. Tilbydar med høgast poengsum totalt er det tilbodet som vert rekna for å vere det beste tilbodet.

Firma	Pris RR (30 %)	Pris FR (30 %)	Kvalitet (40 %)	Totalsum
Deloitte AS	9 som gir 2,7	9,5 som gir 2,85	10 som gir 4	9,55
KPMG AS	10 som gir 3	10 som gir 3	10 som gir 4	10

Utfyllande grunngjeving

Pris: KPMG AS sin totalpris var kr 5 985 000 mot Deloitte AS sin totalpris var på kr 6 420 000 (samla kontraktsum, inkl. opsjon).

Kvalitet: Begge tilbydarane fekk 10 poeng, då begge tilbydarane hadde tilbode personell med god formell kompetanse og erfaring og i tråd med konkurransegrunnlaget. Det var ingen skilnad på tilbydarane på desse punkta.

Konklusjon

Etter ein samla evaluering av tilboda opp mot tildelingskriteriene, meiner kommunen at tilbodet frå KPMG AS som det mest økonomisk fordelaktige. Dei har lågast pris og på kvalitet kom dei ut på 10 poeng av 10 moglege. Dei har personell med god kompetanse til å gi rettleiing både i rekneskaps- og selskapsrevisjon.

Haugesund kommune har difor til hensikt å inngå kontrakt med KPMG AS, på avtale om kjøp av revisjonstenester, etter at karensperioden er over.

Karensperioden

Vi meiner at konkurransen er gjennomført i samsvar med reglane i lov og føreskrift for offentleg anskaffingar. Evalueringa er rekna for å vere i samsvar med tildelingskriterier i konkurransegrunnlaget.

Det vil bli gitt ein karensfrist på 10 kalenderdagar, sjå Føreskrift om offentlege anskaffingar 22-3. I karensperioden vil det ikkje bli inngått kontrakt, og dei som ikkje er innstilt til oppdraget har høve til å klage på tildelinga.

Når karensfristen er over har oppdragsgjevar til hensikt å inngå kontrakt, med mindre det er kome motsegn som er til hinder for at så skjer.

Karensfristen er satt til 18.01.16 – kl. 12.00.

Med helsing

Toril Hallsjø (sign)
Dagleg leiar

Odd Gunnar Høie (sign.)
rådgjevar

Kopi: Haugesund kommune v/postmottak
 KPMG AS

FYLKESMANNEN
I ROGALAND

Kommunane i Rogaland
Rogaland fylkeskommune

Dykkar ref.:

Vår dato: 18.12.2015
Vår ref.: 2015/13832
Arkivnr.:

Haugaland
Kontrollutvalgssekretariat IKS
Mottatt dato: 28.12.15
Journalført: 15/442/etha/gh
Arkivkode: 216

Postadresse:
Postboks 59 Sentrum,
4001 Stavanger

Besøksadresse:
Lagårdsveien 44, Stavanger

T: 51 56 87 00
F: 51 52 03 00
E: finnpost@fylkesmannen.no

www.fylkesmannen.no/rogaland

Informasjon om statlege tilsyn med kommunane og fylkeskommunen i Rogaland 2016

Fylkesmannen i Rogaland har samordna planlagde tilsyn med kommunane/fylkeskommunen i Rogaland for 2016 med Arbeidstilsynet, Mattilsynet, Statsarkivet og Kartverket. I tillegg har Fylkesmannen samordna sin tilsynsaktivitet med planlagde forvaltningsrevisjonar i kommunane.

Vi har laga ei oversikt over planlagt tilsynsaktivitet 2016 fordelt på kommunar og tilsynsorgan (sjå vedlegg). Dei planlagde tilsyna til Statsarkivet, Kartverket og Fylkesmannen i Rogaland er med i oversikta. Arbeidstilsynet planlegg sine tilsyn gjennom heile året og er derfor ikkje med i denne oversikta. Mattilsynet planlegg også tilsyna slik at dei ikkje er med i oversikta denne gongen. Sjølv om ikkje alle tilsyna er planlagde nå, vil vi så langt som råd er sørge for at belastinga ved tilsyn ikkje skal vere for stor for den einskilde kommune.

Arbeidstilsynet har i 2016 eit særleg fokus på arbeidslivskriminalitet og dei utfordringar dette fører med seg i arbeidslivet. Det er oppretta ei operativ gruppe som jobbar med desse utfordringane. Gruppa er sett saman av medarbeidarar frå Arbeidstilsynet, Rogaland politidistrikt, Skatt vest, NAV kontroll vest og Kemneren i Stavanger. Kommunane vil vere av interesse her, jamfør tilsyn med regelverket om offentlege anskaffingar. I tillegg har Arbeidstilsynet fem større nasjonale prosjekt som går på overnatting og servering, reinhald, bygg og anlegg, transport og ny i arbeidslivet. Det vil og bli tilsyn med kommunalt og interkommunalt brannvesen. Tema her er førebygging når det gjeld eksponering av røyk frå brannar.

Arbeidstilsynet skal i 2016 dessutan føre tilsyn med barnevernsinstitusjonar og kriminalomsorg. Hovudtema er førebygging av vald og trugslar. Alle fengsla og eit utval barnevernsinstitusjonar i fylket vil få besøk. Arbeidstilsynet held fram arbeidet retta mot inn klima i offentlege bygg, mellom anna i skular. I satsinga innan bygg og anlegg blir det fokusert på kommunane si rolle som byggherre.

Mattilsynet skal i 2016 gjennomføre landsomfattande tilsyn knytt til beredskapen i vassverk. Dei største kommunale og private vassverka vil få tilsyn med dette i perioden mars-desember. Det blir og tilsyn med etterslep når det gjeld vedlikehald på kommunale vassleidningsnett og tilsyn med vassverk med overflatevatn. Her undersøker ein særskilt korleis inntakspunktet/første barriere er beskytta.

Mattilsynet startar med landsdekkjande smilefjesordning i 2016. Det betyr at tilsyn med mat på offentlege serveringsstadar blir prioriterte. Tilsyn med institusjonskjøkken vil avgrensast til umelde tilsyn grunna lokal risikovurdering og/eller uromeldingar.

Arkivverket(Statsarkivet) i Stavanger skal ha tilsyn med sju kommunar i 2015. I tre av kommunane blir det berre kartleggingstilsyn ved hjelp av skjema. I dei fire andre vil det og bli tilsynsbesøk. Arkivverket ønskjer primært å snakke med arkivleiar, it-sjef og rådmann. Etter planen finn desse tilsyna stad i april. Tema er arkivlova med tilhøyrande forskrift. Tilsynet vil hovudsakleg dreie seg om arkivplanlegging, elektroniske arkiv og arkivlokale. Når det gjeld Tysvær, vil Arkivverket og sjå på arkiv som er knytt til kommunen si deltaking i næringsutvikling og -tilrettelegging, retta mot offshoreindustrien.

Kartverket skal ha eitt tilsyn i Rogaland neste år. Karmøy kommune får matrikkeltilsyn første veka i april. Kartverket ønskjer å informere om måten dei vel ut kommunar for tilsyn. Dei trekkjer ut eit tilfeldig utval kommunar ved loddtrekning, i grupper basert på folketal og fylkesvis fordeling. Etter kvar loddtrekning blir alle «lodda» lagt tilbake igjen. Det kan altså føre til at kommunar kan bli trekte ut på nytt kort tid etter førre tilsyn.

Fylkesmannen sine planlagde tilsyn er for det meste innarbeidd i oversikta som er lagt ved. Her finn de informasjon om kva tema som blir tatt opp. I denne oversikta er Fylkesmannen sin forvaltningskontroll på landbruksområdet teke inn.

Vi vil også nemne at Fylkesmannen i 2016 og vil føre tilsyn med forskriving av vanedannande medisin hos fastlegar i ein kommune og sakshandsaming ved tildeling av helse- og omsorgstenester i to kommunar. Fylkesmannen planlegg dessutan å kartlegge legetenester i sjukeheimar og drift av kommunale akutte døgnseger. Vi vurderer vidare å føre tilsyn med kommunen si styring av private verksemder som yter helse- og omsorgstenester.

Fylkesmannen vil som i 2015 invitere nokre kommunar til deltaking i eigenvurdering både når det gjeld dei sosiale tenestene ved Nav-kontora og med barneverntenesta i kommunane. Ved Nav-kontora vil ein sjå på tilgjenge, tildeling og oppfølging av unge brukarar mellom 17 – 23 år på tenesteområda økonomisk stønad og opplysning, råd og rettleiing. Tema for eigenvurderinga i barneverntenesta er kommunane sitt arbeid med handtering av meldingar og tilbakemelding til melder.

Når det gjeld tilsyn med samfunnstryggleik og beredskap, er det noko uvisse knytt til omfang. Grunna asylsøkersituasjonen kan det vere at nokre av tilsyna ikkje blir gjennomførte som planlagt i 2016.

Vi gjer merksam på at umelde eller hendingsbaserte tilsyn ikkje er med i oversikta.

Dette brevet og oversikta over planlagde tilsyn finn de og på www.fylkesmannen.no/rogaland. Her er Fylkesmannen sin tilsynskalender og –rapportar, informasjon om samordning av statlege tilsyn og lenkjer til dei andre statlege tilsynsetatane.

Med helsing

Magnhild Meltveit Kleppa

Lone M. Solheim
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikkje underskrift

Saksbehandlar: Grete Flåten
Saksbehandlar telefon: 51 56 88 36
E-post: fmrogfl@fylkesmannen.no

Statlege tilsyn og kontroll med kommunane i Rogaland fylkeskommune 2016 – Fylkesmannen, Statsarkivet og Kartverket

FNT/Landsomfattande tilsyn/nasjonale tilsyn = Nasjonale tilsynskampanjar styrt av sentrale styresmakter (Helsetilsynet sentralt/Utdanningsdirektoratet), utført lokalt

Kommunefylkeskommune		Fylkesmannen Helse- og sosial-avdelinga	Fylkesmannen Utdannings-avdelinga	Fylkesmannen Samfunns-avdelinga	Fylkesmannen Landbruks-avdelinga	Statsarkivet	Kartverket
 <u>BJERKREIM</u>	1. halvår			Samfunnstryggleik og beredskap			
	2. halvår		Kommunen som barnehagemynde		Forvaltningskontroll		
 <u>BOKN</u>	1. halvår					Arkivlova	
	2. halvår						
 <u>EIGERSUND</u>	1. halvår		Introduksjonsprogrammet		Forvaltningskontroll		
	2. halvår			Samfunnstryggleik og beredskap			
 <u>FINNØY</u>	1. halvår						
	2. halvår			Samfunnstryggleik og beredskap			
 <u>FORSAND</u>	1. halvår		Organisering av spesialundervisning		Forvaltningskontroll		
	2. halvår	Nav-kontor. Økonomisk stønad					
 <u>GJESDAL</u>	1. halvår		FNT- Elevane sitt utbytte av opplæringa				

[illegible]

VEDLEGG SAK 2/16 - 7098

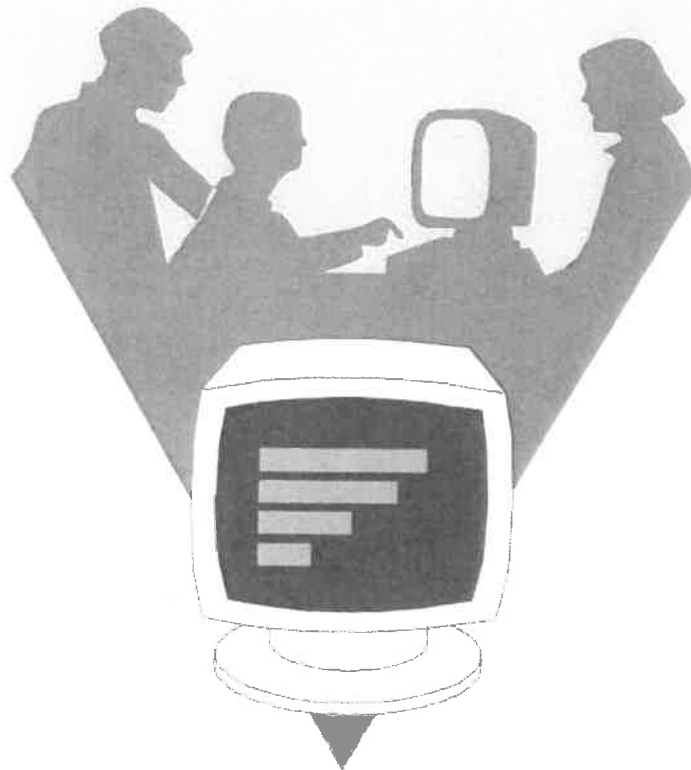
1

Haugaland
Kontrollutvalgssekretariat IKS

Mottatt dato: 21.01.16

Journalført: 16/36/cgh

Arkivkode: 232

Årsrapport 2015

Haugesund kemnerkontor

Innhold

1. Generelt om skatteoppkreverens virksomhet	3
1.1 Skatteoppkreverkontoret.....	3
1.1.1 Ressurser	3
1.1.3 Ressurser og kompetanse	4
1.2 Internkontroll	5
1.3 Vurdering av skatteinngangen	5
1.3.1 Total skatte- og avgiftsinngang i regnskapsåret	5
1.3.2 Kommunens andel av skatteinngangen i regnskapsåret	6
1.4 Skatteutvalg	7
2. Skatteregnskapet	7
2.1 Avleggelse av skatteregnskapet	7
2.2 Margin	7
2.2.1 Margin for inntektsåret 2012.....	7
2.2.2 Margin for inntektsåret 2013.....	7
2.2.3 Kommentarer til marginavsetningen.....	7
3. Innfordring av krav	8
3.1 Restanseutviklingen.....	8
3.1.1 Totale restanser og berostilte krav	8
3.1.2 Kommentarer til restansesituasjonen og utviklingen i restanser	8
3.1.3 Restanser eldre år	9
3.1.4 Kommentarer til restanser og restanseoppfølgingen for eldre år	9
3.2 Innfordringens effektivitet	10
3.2.1 Vurdering av kontorets resultat pr. 31.12.2013.....	10
3.2.2 Vurdering av sammenheng mellom aktivitet og resultat	10
3.2.3 Omtale av spesielle forhold.....	11
3.2.4 Kontorets eventuelle tiltak for å bedre effektiviteten i innfordringen	11
3.3 Særnamskompetanse.....	11
4. Arbeidsgiverkontroll.....	11
4.1 Organisering av arbeidsgiverkontrollen	11
4.2 Planlagte og gjennomførte kontroller	11
4.3 Resultater fra arbeidsgiverkontrollen	12
4.4 Vurdering av arbeidsgiverkontrollen	12
4.5 Samarbeid med andre kontrollaktører	12
4.6 Gjennomførte informasjonstiltak	12

1. Generelt om skatteoppkreverens virksomhet

1.1 Skatteoppkreverkontoret

1.1.1 Ressurser

Ressursfordeling	Årsverk	%-andel fordelt
Antall årsverk ved skatteoppkreverkontoret som kun er benyttet til skatteoppkreverfunksjonen i regnskapsåret	6,3	100 %
Ressursbruk ved skatteoppkreverkontoret, fordeling av årsverk	-----	-----
Skatteregnskap og internkontroll	1,0	16,0 %
Innfordring av skatt og arbeidsgiveravgift	3,3	52,0 %
Arbeidsgiverkontroll	1,8	29,0 %
Administrasjon	0,2	3,0 %
(Andel fordelt skal være 100 %)	Sum	100 %

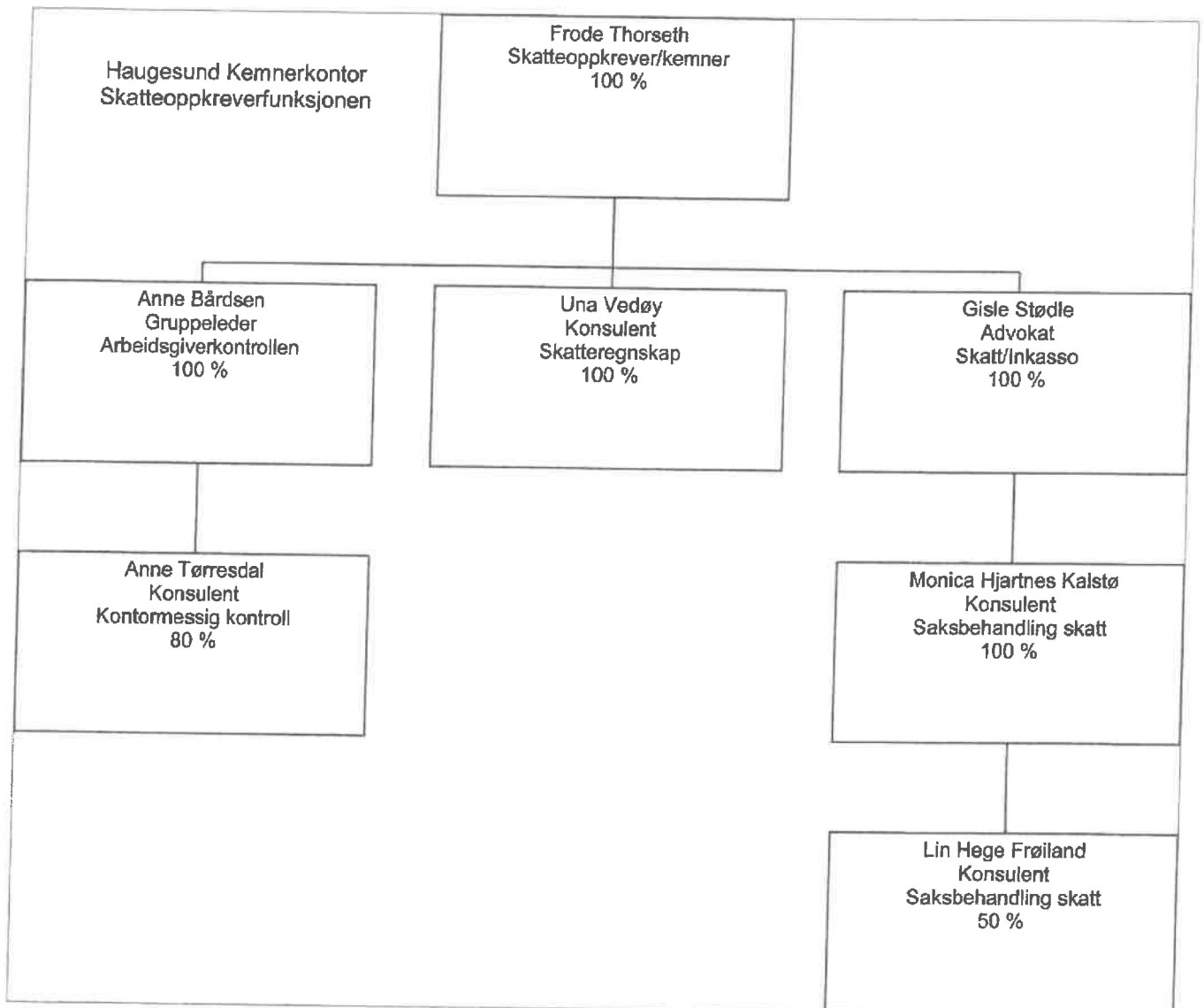
Oversikt over sykefravær:

Disponible dagsverk 2015	Sykefravær dagsverk	Sykefravær i % 2015	Sykefravær i % 2014	Endring i sykefraværs %
1390	95,5	6,87	4,16	2,71

Et årsverk utgjør 210 dagsverk.

Kontoret har hatt noen kortere sykmeldinger i løpet av året. Fraværet var størst i mars – april og i september – oktober.

1.2.2 Organisering

Kontoret deltar også i Haugaland arbeidsgiverkontroll.

1.1.3 Ressurser og kompetanse

Haugesund kemnerkontor og Haugaland arbeidsgiverkontroll har en god fordeling av økonomer, jurister og saksbehandlere med solid erfaring. Arbeidet er preget av god faglig kompetanse og effektiv innfordring.

En ansatt sluttet i løpet av året. Stillingen er ikke erstattet. Antall årsverk er nå 6,3.

Ressurssituasjonen har vært krevende høsten 2015. På to år har vi redusert bemanningen fra 8,1 til 6,3 årsverk. Høsten 2015 var det også flere som fikk restskatt for inntektsåret 2014. Vi har også overtatt skatteoppkreverfunksjonen for Bokn kommune.

1.2 Internkontroll

Kontoret har fokus på å ivareta god internkontroll. Når det gjelder rutinebeskrivelsene har vi fått noen anbefalinger om forbedringer fra Regional kontrollenhet høsten 2015. Dette har ikke blitt prioritert i 2015 da det inntil nylig var usikkert om skatteinnkrevingen fortsatt skulle være kommunal. Vi vil i løpet av 2016 revidere rutinebeskrivelsene.

1.3 Vurdering av skatteinngangen

1.3.1 Total skatte- og avgiftsinngang i regnskapsåret

Oversikt over innbetalte skatter og avgifter, fordelt mellom skattearter – samt tilsvarende tall for 2014:

	2015	2014	Endring	I %
Arbeidsgiveravgift	1 126 280 534	1 131 153 545	-4 873 011	-0,4
Kildeskatt mv - 100% stat	96 018	127 110	-31 092	-24,5
Personlige skatteyttere	3 250 022 182	3 095 334 607	154 687 575	5,0
Upersonlige skatteyttere	265 992 082	388 711 167	-122 719 085	-31,6
Renter	3 915 493	15 949 878	-12 034 385	-75,5
Innfordring	-485 098	-671 071	185 973	27,7
Sum	4 645 821 210	4 630 605 235	15 215 975	0,3

Fordelingen mellom skattekreditorene er slik:

	2015	2014	Endring	I %
Fordelt til Folketrygden - arbeidsgiveravgift	1 126 280 532	1 131 153 547	-4 873 011	-0,4
Fordelt til Folketrygden - medlemsavgift	920 710 141	854 283 868	66 426 273	7,8
Fordelt til Fylkeskommunen	206 051 326	198 552 363	7 498 963	3,8
Fordelt til kommunen	944 562 052	907 569 510	36 992 542	4,1
Fordelt til Staten	1 448 687 822	1 538 939 471	-90 251 649	-5,9
Krav som er ufordelt	3	-2	5	
Videresending plassering mellom kommuner	-470 666	106 478	-577 144	
Sum	4 645 821 210	4 630 605 235	15 215 975	0,3

Total skatteinngang økte med kr. 15 215 975 sammenlignet med 2014. Økningen er vesentlig lavere enn i de foregående år. Til sammenligning var veksten 120 millioner fra 2013 til 2014 og 270 millioner fra 2012 til 2013. Det er en betydelig nedgang i skatt innbetalt fra upersonlige skatteyttere.

Det har vært en betydelig økning i skatteart Inntektskorleksjon RAFT. Økningen er på hele 132 millioner sammenlignet med 2014. Overskytende forskudd person var ca. 36 millioner lavere enn i 2014.

Det var en betydelig nedgang i restskatt fra upersonlige skatteyttere. Endringen var på 84,1 millioner. Videre ble det en nedgang i forskuddsskatt fra upersonlige med 13,5 millioner. I tillegg økte overskytende forskudd for upersonlige med 26,2 millioner. Dette forklarer den betydelige nedgangen i innbetalinger fra upersonlige skatteyttere. Noe av nedgangen kan nok forklares med regelverksendringer i form av redusert selskapsskattesats.

Det er ellers en mindre nedgang i forskuddstrekk, forskuddsskatt person og arbeidsgiveravgift.

1.3.2 Kommunens andel av skatteinngangen i regnskapsåret

	Skatteinngang 2015	Budsjett	Inngang i forhold til budsjett
Total skatteinngang	944 562 052	961 833 000	98,20%

Haugesund kommune fikk for 2015 en mindreinntekt i forhold til budsjett på kr. 17 270 948. Skatteinntektene var betydelig lavere enn budsjettert i januar 2015. I andre halvår har skatteinntektene hatt en positiv utvikling. Dette har sammenheng med økte innbetalinger av restskatt og lavere utbetalinger av tilgodebeløp. Skatteinntektene økte med kr. 36 992 542 fra 2014. Til sammenligning var økningen kun kr. 979 825 fra 2013 til 2014.

Skatteinngangen til Haugesund kommune fra år 2007 er som følger:

År	Skatteinngang
2007	684 478 513
2008	737 982 830
2009	775 416 495
2010	789 467 860
2011	768 313 118
2012	832 937 541
2013	906 589 685
2014	907 569 510
2015	944 562 052

Årsaken til at skatteinntektene økte sammenlignet med 2014 skyldes økte innbetalinger av inntektskorreksjon RAFT. Årsaken til dette er at flere skattytere bosatt i Haugesund har en arbeidsgiver som ikke har Haugesund som kontorkommune. Trolig skyldes dette en del oppkjøp og fusjoner, samt at skatt fra ulike NAV ytelser har økt.

Det har også bidratt positivt at overskytende forskudd ble over 10 millioner lavere enn i 2014.

Det gir grunn til bekymring for kommunens næringsliv av forskuddstrekket er lavere, samt at forskuddsskatten fortsetter å gå ned. I løpet av 2015 var det en god del henvendelser fra skattytere som ville søke forskuddsskatten nedsatt på grunn av lavere inntjening.

Nedenfor er noen av de viktigste skatteartene oppgitt.

Skatteart	2015	2014	Endring
Forskuddstrekk	664 868 458	672 847 957	-7 979 499
RAFT	262 504 227	225 433 829	37 070 398
Forskuddsskatt	72 238 230	74 564 387	-2 326 157
Restskatt	32 117 672	29 989 068	2 128 604
Overskytende forskudd	-84 302 495	-94 873 430	10 570 935
Bruk av margin	89 950 206	89 776 754	173 452

3. Innfordring av krav

3.1 Restanseutviklingen

3.1.1 Totale restanser og berostilte krav

Skatteart	Restanse 31.12.2015	Herav berostilt restanse 31.12.2015	Restanse 31.12.2014	Herav berostilt restanse 31.12.2014	Endring i restanse Reduksjon (-) Økning (+)	Endring i berostilt restanse Reduksjon (-) Økning (+)
Sum restanse pr. skatteart	172 241 517	3 413 983	135 915 404	3 842 674	36 326 113	-428 691
Arbeidsgiveravgift	8 357 590	0	7 377 245	0	980 345	0
Artistskatt	0	0	0	0	0	0
Forsinkelsesrenter	20 821 879	501 313	18 801 876	661 044	2 020 003	-159 731
Forskuddsskatt	177 827	0	421 892	0	-244 065	0
Forskuddsskatt person	14 554 596	154 500	13 422 164	173 723	1 132 432	-19 223
Forskuddstrekk	12 581 444	0	9 553 416	0	3 028 028	0
Gebyr	172	0	172	0	0	0
Innfordringsinntekter	2 120 258	78 809	2 095 187	89 949	25 071	-11 140
Inntekt av summarisk fellesoppgjør	0	0	0	0	0	0
Kildeskatt	0	0	0	0	0	0
Restskatt	34 315 986	0	7 745 384	0	26 570 602	0
Restskatt person	79 311 765	2 678 361	76 498 067	2 917 958	2 813 698	-239 597
Sum restanse diverse krav	163 866	0	247 570	0	-----	-----
Diverse krav	163 866	0	247 570	0	-----	-----
Sum restanse pr. skatteart inkl. diverse krav	172 405 383	3 413 983	136 162 974	3 842 674	-----	-----

3.1.2 Kommentarer til restansesituasjonen og utviklingen i restanser

Etter at restansesituasjonen har vært relativt stabil i de foregående år, var det en økning i de samlede restansene på 36,3 millioner kroner.

Restansen vedrørende restskatt upersonlige har økt med 26,6 millioner kroner. Årsaken er en stor endringssak med krav på totalt ca. 28 millioner kroner. Denne endringssaken omfatter også en personlig skattyter og kan forklare nesten hele økningen på restskatt person. Ligningssakene er brakt inn for domstolsbehandling. Det er stilt frivillig sikkerhet og det blir foretatt innbetaling av ca. halvparten av beløpene i januar 2016. Kemneren mener derfor at økningen i restanser her er forbigående.

Når det gjelder forskuddstrekk skyldes mye av økningen krav knyttet til 5. termin 2015. En arbeidsgiver har innrapportert dobbelt og han arbeider med å rette dette. Kravet på denne arbeidsgiveren alene er 1,3 millioner kroner.

Kemnerkontoret har i liten grad benyttet seg av berostillelse de siste årene. De gjøres oppmerksom på at berostilt restanse reelt er lavere enn tallene i tabellen ovenfor. Den rapporten som skal brukes ved rapporteringen, «restanse sum pr. skatteart», reduserer ikke for delinnbetalinger. Dersom berostilt beløp var 500 kroner og gjenstående beløp er 300 kroner, vil altså rapporten vise 500 kroner. Rapporten «berostilte krav – detaljer» viser det minste av

berostilt beløp og gjenstående beløp. I følge denne rapporten var berostilt restanse pr. 31.12.2015 kr. 3 180 690.

Det ble i 2015 avskrevet totalt 8 210 276 kroner overfor 45 skattytere. Til sammenligning ble det i 2014 totalt avskrevet 19 392 549 kroner overfor 58 skattytere. Av de 45 sakene gjaldt 31 firmaer. I alle disse sakene blir krav avskrevet som følge av avsluttet bobehandling.

Videre er det avskrevet overfor 15 personlige skattytere. Her er de fleste sakene dødsbo der utstedes skifteattest etter skiftelovens § 80 eller såkalt flytende bo; eller saker der restbeløpet avskrives etter gjennomført gjeldsordning.

Det er ettergitt overfor to skattytere i 2015. Beløpet er kr. 92 671,-.

Nedsettelse av pensjonsgivende inntekt utgjorde kr. 684.007
Summarisk avskrivning utgjorde kr. 588 624

Totalt ble det da avskrevet og ettergitt kr. 9 575 578.

3.1.3 Restanser eldre år

Inntektsår	Sum restanse (debet)	Herav skatteart "Restskatt – person"
2013	12 916 525	6 554 390
2012	30 899 723	5 617 627
2011	17 514 744	8 259 156
2010 – 1978	83 329 764	

3.1.4 Kommentarer til restanser og restanseoppfølgingen for eldre år

Årsaken til de store restansene for 2012 og 2011 er en stor endringssak. Restskatt for 2012 utgjør 20,2 millioner kroner og restskatt 2011 utgjør 5,2 millioner. Nærmere halvparten av kravene i denne saken vil bli innbetalt i starten av 2016 og det vil bli stilt frivillig sikkerhet for resterende krav i påvente av rettskraftig avgjørelse av endringsligningen.

Gi kommentarer til restanser for eldre år:

Antall krav som ble foreldet i løpet av 2015: 36 krav som gjelder 6 ulike skyldnere.
Samlet beløp på krav som ble avskrevet i løpet av 2015: kr. 346 181,-

Gi kommentarer til restanseoppfølgingen for eldre år:

Kontoret har gjennomgått rapporten "Restanseliste – forelda krav" dato t.o.m. 31.12.2015. Pr. denne dagen viser rapporten noen saker. Dette er saker som vi har besluttet å la gå til foreldelse og som har blitt avskrevet i 2016.
Rapporten er gjennomgått flere ganger i løpet av året.

3.2 Innfordringens effektivitet

3.2.1 Vurdering av kontorets resultat pr. 31.12.2015 i regnskapsåret.

Haugesund kemnerkontor rapporterer resultatene til Skatt Vest pr. 31.12.15. Skatt Vest beregner resultatkrav på bakgrunn av tidligere oppnådde resultater for den enkelte kommune, samt oppnådde regions- og landsresultat.

Kommunennummer:	1106		
Styringsparameter	Resultat pr. 31.12.15	Resultatkrav	Differanse
2.2.2 Innbetalt av sum krav siste år			
c) Restskatt for personlige skattytere Inntektsår 2013	93,3 %	94,5 %	-1,2 %
d) Forskuddstrekk Inntektsår 2014	99,9 %	99,9 %	0,0 %
e) Forskuddsskatt for personlige skattytere Inntektsår 2014	99,4 %	99,0 %	0,4 %
f) Forskuddsskatt for <u>upersonlige</u> skattytere Inntektsår 2014	100,0 %	99,8 %	0,2 %
g) Restskatt for <u>upersonlige</u> skattytere Inntektsår 2013	99,2 %	99,0 %	0,2 %
h) Arbeidsgiveravgift Inntektsår 2014	99,9 %	99,8 %	0,1 %
2.3.1 b) Innfordret Restskatt, person av sum krav til innfordring Inntektsår 2013	57,5 %	65,0 %	-7,5 %

3.2.2 Vurdering av sammenheng mellom aktivitet og resultat

Innfordringsresultatet må ses i sammenheng med høy aktivitet og god kvalitet i innfordringsarbeidet. Når det gjelder restskatt person 2013 har vi brukt rapporter veldig aktivt gjennom året. Spesielt DTI – aktører med restanse og DTI løsningsgrad og dekningsgrad.

3.2.3 Omtale av spesielle forhold

Lavere oppnådd resultat på restskatt personlige skattytere og innfordret restskatt person skyldes flere forhold: Det har vært flere skjønnsfastsettelse. For 2013 var dette 5% av sum krav, sammenlignet med 3,82 % for inntektsåret 2012. Det er også noen store enkeltrestanser og vi har hatt flere store endringssaker i løpet av 2015 der skyldner har store restanser fra før. Økende arbeidsledighet kan også ha bidratt noe til innfordringsresultatet.

3.2.4 Kontorets eventuelle tiltak for å bedre effektiviteten i innfordringen

Kontoret planlegger å fortsette å bruke rapporter i oppfølgingsarbeidet. Ellers er det viktig med fortsatt fokus på å gå videre med tvangssalg i de sakene der dette er hensiktsmessig.

3.3 Særnamskompetanse

Kemneren har særnamsmyndighet. Dette medfører at kemneren er namsmann og avholder utleggsforretninger for skatte- og avgiftskrav i henhold til lov- og regelverk.

Det ble i 2015 berammet 357 utleggsforretninger overfor 309 skyldnere. Til sammen ble det avholdt 287 utleggsforretninger overfor 257 skyldnere. Av disse er 125 sikret for skatte- og avgiftsrestanse. At de er sikret betyr at det er tatt utlegg i løsøre, fast eiendom, bankinnskudd etc.

Det er sendt 23 begjæringer om tvangsdekning, sammenlignet med 31 året før. Det er sendt 440 utleggstrekk til arbeidsgiver vedrørende skyldige skattekrav. Dette gjelder 391 ulike skyldnere.

Bruken av særnamskompetansen har vært nokså stabil sammenlignet med året før. Det er avholdt 16 færre utleggsforretninger og en har sikret 23 færre krav. Når det gjelder utleggstrekk er bruken nesten uendret fra 2014.

Det ble inngått 4 betalingsavtaler i løpet av året.

4. Arbeidsgiverkontroll

4.1 Organisering av arbeidsgiverkontrollen

Haugesund deltar i Haugaland interkommunale arbeidsgiverkontroll som består av 10 kommuner. Samarbeidet startet opp 01.01.2008, og er organisert etter kommunelovens § 27.

4.2 Planlagte og gjennomførte kontroller

Antall planlagte kontroller for 2015: 93

Som utgjør: 6,7 % av totalt antall leverandører av LTO i kommunen.

Antall gjennomførte kontroller 2015: 69

Som utgjør: 5 % av totalt antall leverandører av LTO i kommunen.

Antall gjennomførte kontroller i 2014: 70

Som utgjør: 5,10 % av totalt antall leverandører av LTO i kommunen

4.3 Resultater fra arbeidsgiverkontrollen

I 2015 ble det gjennomført 31 kontroller med resultat, herunder avdekket beløp og egenretting.

Endringsforslag inntektsgrunnlag:	kr 15 568 906
Endringsforslag grunnlag arbeidsgiveravgift:	kr 7 275 367

Vedtak mottatt fra skattekontoret i 2015, omfatter innsendte endringsforslag for årene forut.

Økning av inntektsgrunnlag, ekskl. egenretting:	kr 8 124 602
Økning av arbeidsgiveravgiftsgrunnlag, ekskl. egenretting:	kr 0

Egenretting inntektsgrunnlag:	kr 9 152 440
Egenretting arbeidsgiveravgiftsgrunnlag:	kr 6 466 123

Haugesund kemnerkontor foretok politianmeldelse i 18 saker i løpet av 2015. I 2014 ble det til sammenligning foretatt anmeldelse i 14 saker.

4.4 Vurdering av arbeidsgiverkontrollen

Vi er fornøyd med å ha oppnådd resultatkravet på antall kontroller. Arbeidsgiverkontrollen har hatt en vakant stilling i hele 2015 og har også hatt noe sykefravær.

4.5 Samarbeid med andre kontrollaktører

Vi har deltatt på en fellesaksjon i løpet av 2015. Haugaland arbeidsgiverkontroll er med i samarbeidsgruppe for tiltak mot svart økonomi og har også fellesmøte med politi og bostyrere.

4.6 Gjennomførte informasjonstiltak

Informasjonsskriv er sendt til 233 nye arbeidsgivere. I tillegg har kontoret deltatt på ERFA møte der vi blant annet informerte om nytt regelverk.

Haugesund 19. januar 2016

Skatteoppkreverens signatur

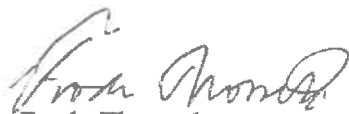
Økonomienheten - Kemneren

Vedlegg: Årsregnskapet for 2015 - signert av skatteoppkreveren.

**Arsregnskap for Haugesund kommune for regnskapsåret 2015.
Avlagt etter kontantprinsippet.**

	2015	2014
Likvider	308 020 635	274 553 311
Skyldig skattekreditorene	-34 923 633	-12 974 232
Skyldig andre	-463 373	-206 292
Innestående margin	-272 633 624	-261 372 786
Udisponert resultat	-4	-1
Sum	0	0
Arbeidsgiveravgift	-1 126 280 534	-1 131 153 545
Kildeskatt mv - 100% stat	-96 018	-127 110
Personlige skatteyttere	-3 250 022 182	-3 095 334 607
Upersonlige skatteyttere	-265 992 082	-388 711 167
Renter	-3 915 493	-15 949 878
Innfordring	485 098	671 071
Sum	-4 645 821 210	-4 630 605 235
Fordelt til Folketrygden - arbeidsgiveravgift	1 126 280 532	1 131 153 547
Fordelt til Folketrygden - medlemsavgift	920 710 141	854 283 868
Fordelt til Fylkeskommunen	206 051 326	198 552 363
Fordelt til kommunen	944 562 052	907 569 510
Fordelt til Staten	1 448 687 822	1 538 939 471
Krav som er ufordelt	3	-2
Videresending plassering mellom kommuner	-470 666	106 478
Sum	4 645 821 210	4 630 605 235
Sum totalt	0	0

Haugesund 19.01.2016

Frode Thorseth

Kemner

Haugesund kommune

Økonomienheten - Kemneren

Forklaring til årsregnskapet

Skatteregnskapet er avlagt etter kontantprinsippet. Skatteregnskapet viser skatter og avgifter mv som er innbetalt i løpet av regnskapsåret.

Innbetalte skatter og avgifter mv er fordelt til kommunen, fylkeskommunen, folketrygden og staten (skattekreditorene), etter gjeldende fordelingstall.

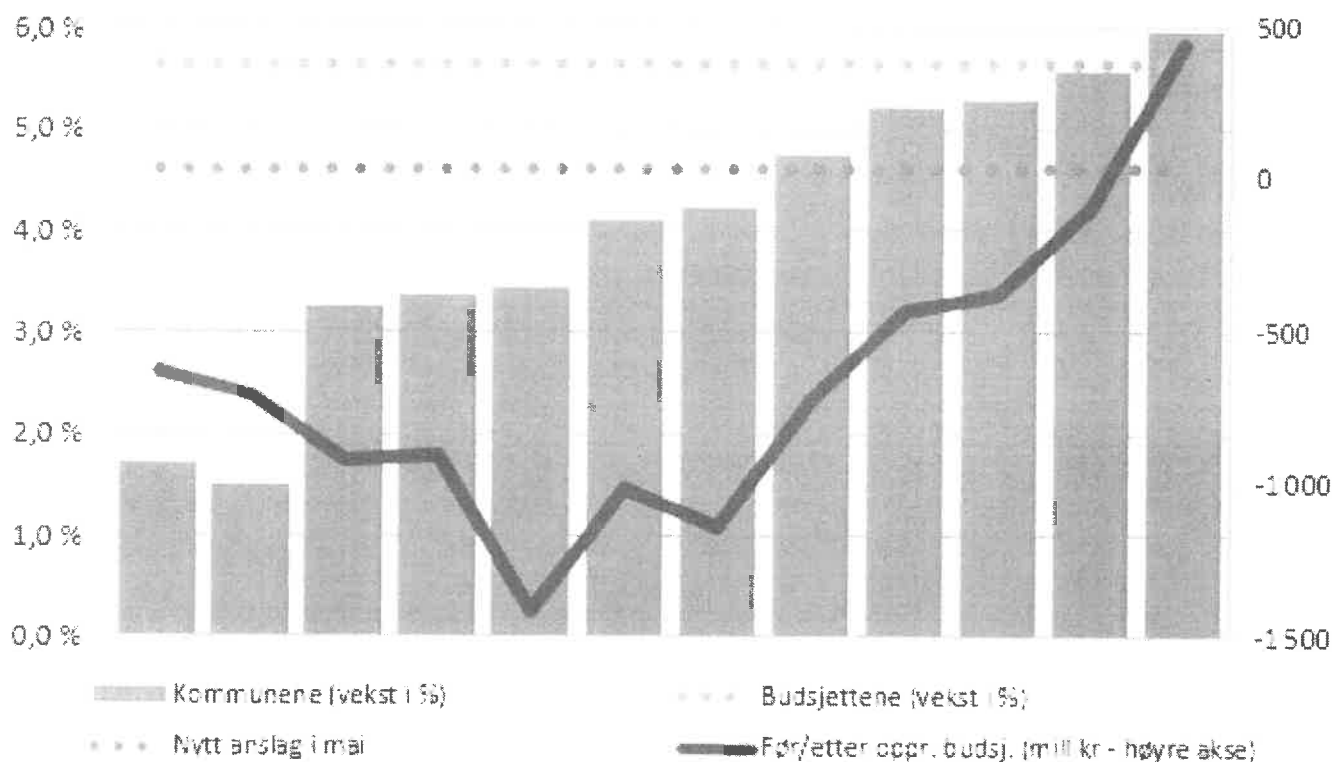
Sumlinjene i årsregnskapet

- **Likvider**
Likvidene i skatteregnskapet består av bankbeholdning for skatt og eventuelt kontantbeholdning.
- **Skyldig skattekreditorene**
Fordelingsoppgjøret til skattekreditorene for desember, står som gjeld i balansen pr. 31.12. Skatteoppkreveren skal utbetale fordelingsoppgjøret til skattekreditorene senest 10. januar.

Dersom dette er et positivt beløp, har skatteoppkreveren en fordring på skattekreditorene. Skattekreditorene skal innbetale dette beløpet til skatteoppkreveren senest 20. januar.
- **Skyldig andre**
Dette beløpet består av uidentifiserte og uplasserte innbetalinger, som ikke er fordelt til skattekreditorene.
- **Udisponert resultat**
Dette skal være et lite beløp som skyldes øreavrunding i skatteregnskapssystemet.
- **Innbetalte skatter og avgifter, Renter, Innfordring**
Dette beløpet er innbetalt arbeidsgiveravgift, forskuddstrekk fratrasket marginavsetning, forskuddsskatt for personlige og upersonlige skattytere, restskatt og overskytende forskudd for personlige og upersonlige skattytere, kildeskatt, samt renter og gebyrer.
- **Fordelt til skattekreditorene**
Dette er innbetalte skatter og avgifter, renter og gebyrer som er fordelt til skattekreditorene.
- **Krav som er ufordelt**
Dette skal være et lite beløp som skyldes øreavrunding i skatteregnskapssystemet.

VEDLEGG SAK 2/16 - 9

Skatteinntektene i 2015 - måned for måned

Grafikken viser veksten i skatteinntektene for kommunene i år målt mot samme periode i fjor (blå søyle, venstre akse). Den røde linjen (høyre akse) er hvordan inntektene ligger an målt mot budsjett. De stiplede linjene er forventet prosentvis vekst i regjeringens anslag.

Skattene ble høyere enn budsjettet i fjor

Regjeringens siste skatteanslag bommet med 1,7 milliarder kroner. Fasiten viser at Kommune-Norge til slutt endte på større skatteinntekter enn opprinnelig budsjettet.

Ole Petter Pedersen

6

Publisert i går, kl. 10.34

Lenge så det ut til at Kommune-Norge ville få en skattesnell i 2015. I revidert nasjonalbudsjett i mai ble sektoren delvis kompensert for et forventet tap på over 1,5 milliarder kroner.

Nye tall fra Statistisk sentralbyrå viser imidlertid at kommunene til slutt fikk inntekter som ligger 440 millioner kroner høyere enn opprinnelig budsjettet, mens fylkeskommunene havner drøyt 300 millioner kroner over budsjett.

Målt mot regjeringens siste skatteanslag, fra tidlig i oktober, er inntektene samlet 1,7 milliarder

kroner høyere enn ventet.

Det er antakelig særlig skattlegging av uføre som har bidratt til økt skattevekst. Veksten kommer på tross av økt arbeidsløshet gjennom året.

6 prosent vekst i kommunene

For kommunene har 2015 gitt 6 prosent høyere skatteinntekter enn året før. Desember alene ble en meget god skattemåned, med inntekter langt over samme måned i fjor.

Selv om innteksgevinsten på rundt 80 kroner per innbygger for 2015 ikke er noe som følger med inn i kommuneopplegget for 2016 betyr høyere skatter i 2015 at det er lettere å nå forventet inntektsnivå i 2016.

I år skal skatteinntektene i kommunene vokse med 6,4 prosent. Da regjeringen la fram statsbudsjettet var forutsetningen en vekst på 7,4 prosent. Siden 2015 ble bedre enn antatt, er det altså mindre som skal til for å nå årets mål.

Halvparten av årets skattevekst blir dekket inn ved at skattøren øker fra 11,35 til 11,8 prosent fra mars. Det i seg selv vil øke årets inntekter med over 3 prosent.

Gevinsten på 440 millioner kommer alle kommunene til gode, men særlig de som har skatteinntekter som ligger over 90 prosent av landsgjennomsnittet.

Solid gevinst i fylkene

Gevinsten i fylkeskommunene på om lag 325 millioner kroner er relativt sett klart større enn i kommunene. Regjeringen ventet klart lavere vekst i fylkenes skatteinntekter enn i kommunenes, men til slutt endte fylkenes inntekter 5,5 prosent opp fra 2014.

Korrigert for endringene i skattøre er det i 2016 ventet at skatteinntektene til fylkene skal vokse raskere enn i kommunene.

DELTA I DEBATTEN

Vi setter stor pris på at du deler ny kunnskap, dine egne erfaringer og diskuterer med oss og andre lesere. Du må bruke ditt fulle navn for å delta i debattene. Debatten vil bli moderert i tråd med de presseetiske regler. Modereringen skjer i etterkant av publiseringen.

0 Comments

Sort by Oldest

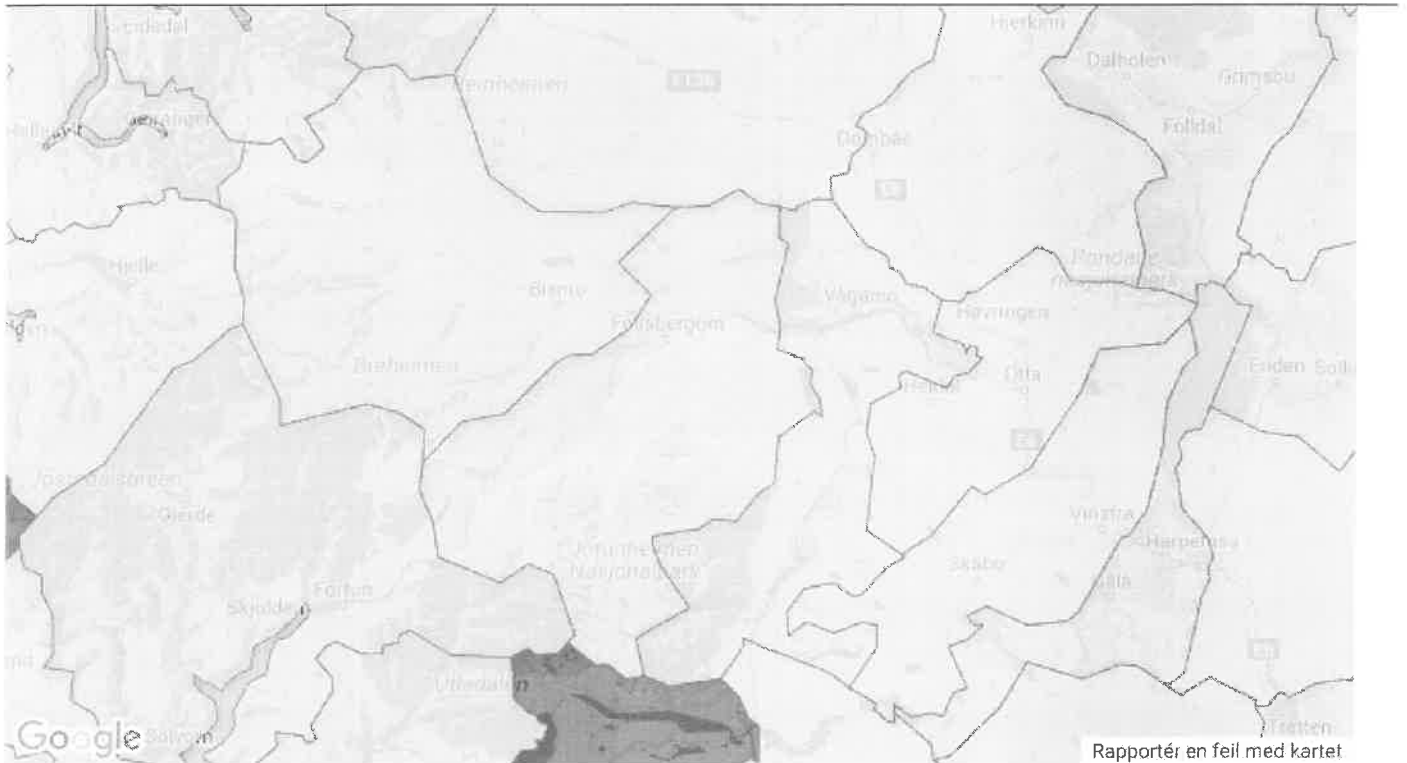
Add a comment...

Facebook Comments Plugin

VEDLEGG SAK 2/16-10

post_122 - Logg ut

Sjekk skattetallene for din kommune her

I 34 kommuner økte skatteinntektene med over 10 prosent i fjor. I 18 kommuner ble inntektene lavere. Sjekk hvordan det gikk i din kommune via vårt interaktive kart.

Ole Petter Pedersen

3

Publisert i går, kl. 11.32

Skatteinntektene ble litt høyere enn opprinnelig budsjettert for Kommune-Norge i fjor, og ikke minst ble inntektene klart høyere enn det regjeringen fryktet for kort tid siden.

Variasjonene er som vanlig store mellom kommunene. **Gildeskål, Halså og Beiarn** er tre kommuner som kan glede seg over systemet med inntektsutjevning. Her har nemlig skatteinntektene falt mest det siste året, målt i prosent, før utjevningen.

Derimot er det langt lysere tall i **Kvænangen, Verran og Røst**, som er de tre kommunene med størst prosentvis vekst det siste året. I særlig Kvænangen og Halså har inntektene svingt kraftig de siste årene fordi private har solgt næringsanlegg med stor gevinst, noe som har ført til høyere - men også mer ustabile - skatteinntekter for kommunene.

I Verran er forklaringen på veksten et dårlig 2014.

“Dette året foretok skattedirektoratet en omfordeling av skatteinntektene i Verran for årene 2010,

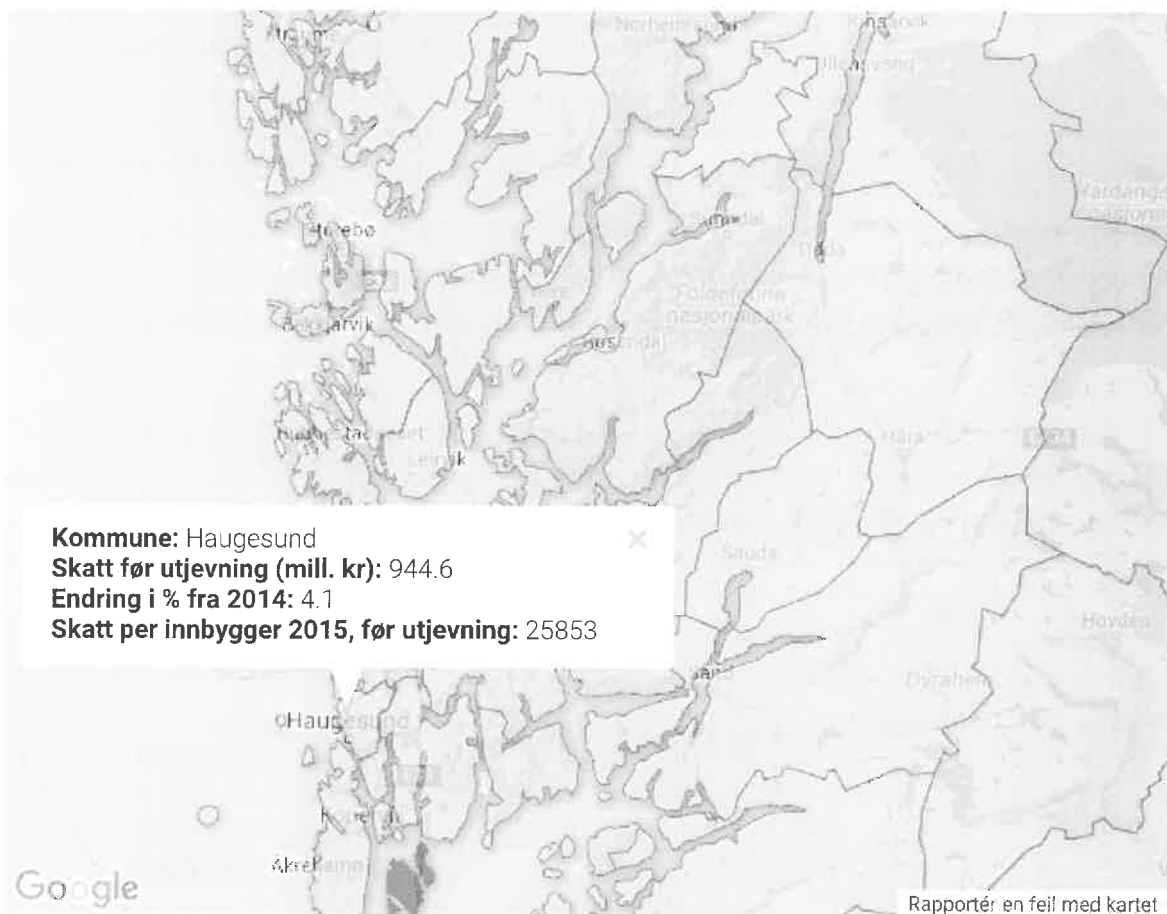
2011 og 2012. 8,2 mill kr ble flyttet fra Verran til andre kommuner. Dette på bakgrunn av at de mente at mange utenlandske arbeidstakere som var ansatt i bemanningsbyrået Fosdalen AS, feilaktig var registrert med Verran som bosteds- og skattekommune”, forklarer økonomisjef Elise Dahl i en e-post til Kommunal Rapport.

Svake oljekommuner

I de store kommunene er det også store variasjoner. Oljekommunene **Sandnes** og **Stavanger** har begge en vekst i inntektene på rundt 3 prosent det siste året - halvparten av landsgjennomsnittet. **Tromsø** og **Oslo** har derimot vekst på henholdsvis 8,3 og 7,5 prosent. Av de større bykommunene er det **Larvik** som har aller best tall (+10,5 %) før utjevning.

Skatteutjevningen fungerer slik at kommuner med inntekter over 90 prosent av landsgjennomsnittet har størst effekt av økte lokale inntekter. Kommuner med lavere inntekter får såpass mye kompensert at kronegevinsen av ekstra vekst er svært liten så lenge inntekten totalt ligger under grensen på 90 prosent av snittet.

Sjekk din kommune her

Artikkelen er oppdatert med kommentar fra Verran kommune etter første gangs publisering.

DELTA I DEBATTEN

Vi setter stor pris på at du deler ny kunnskap, dine egne erfaringer og diskuterer med oss og andre lesere. Du må bruke ditt fulle navn for å delta i debattene. Debatten vil bli moderert i tråd med de presseetiske regler. Modereringen skjer i etterkant av publiseringen.

eINFO 16/1 – Talerett i kommunale organer

Vedlagt sender vi til orientering kopi av svarbrev 13. januar 2016 fra Kommunaldepartementet til Jordvernforeningen i Telemark. Saken gjelder spørsmålet om organisasjoner/personer som er til stede under et møte i et kommunalt kontrollutvalg, har rett til å få ordet under møtet. I det aktuelle tilfellet var saken av spesiell interesse for den nevnte jordvernforeningen, og dokumenter fra foreningen var på forhånd sendt kontrollutvalget. Foreningen fikk ikke talerett under møtet, i motsetning til representanter for kommunens administrasjon, som fikk komme til orde.

I sitt svar viser departementet til uttalelser i juridisk litteratur, og siterer bl.a. følgende:

«Karakteristisk for et formelt møte er at det bare er forsamlingens medlemmer som har tale-, forslags- og stemmerett. Andre personer kan etter særskilt vedtak få ordet, men da må dette være klart utskilt fra det alminnelige ordskiftet».

For øvrig viser vi til vedlegget, hvor departementet gir en omfattende uttalelse om spørsmålet. Som det vil gå fram, gjelder departementets uttalelse bare møter i kontrollutvalget. Vi antar imidlertid at den rettsoppfatningen som departementet gir uttrykk for her, vil gjelde også for andre kommunale organer.

Oslo, 21. januar 2016

Bernt Frydenberg
Juridisk rådgiver

Vedlegg

Norges Kommunerevisorforbund
– på vakt for fellesskapets verdier

Postadresse:
Postboks 1417 Vika
0115 OSLO

Besøksadresse:
Munkedamsveien 3B, 3. etg.

Telefon: 23 23 97 00
E-post: post@nkrf.no
Web: www.nkrf.no

Org.nr.: 975 450 694
Kontonr.: 1450.12.70424

REFERAT

VEDLEGG SAK 2/16-12

Fra:	Lise Spikkeland	Dato:	25.11.2015
Til:	Kommunesektorens etikkutvalg	Dokument nr.:	15/00849-7

Referat møte i Kommunesektorens etikkutvalg 23. november 2015

Tilstede

Tora Aasland
Nils Røhne
Anne Hafstad
Paul Leer-Salvesen
Tor Dølvik
Katalin Nagy
Lene Conradi (til kl. 15:30)
Camilla Dunsæd (til kl. 16)

Forfall

Torill Eeg

Fra KS administrasjonen

Lise Spikkeland
Kjell-Torgeir Skjetne
Anne Margrethe Fletre
Dag-Henrik Sandbakken
Lasse Hansen (til kl. 15)

1/15 Godkjenning innkalling og sakliste.

Referatet fra forrige møte ble lagt frem til godkjenning. Heretter vil referat sendes utvalget til godkjenning umiddelbart etter møtet, og vedlegges sakskart påfølgende møte.

Vedtak:

Innkalling, sakliste, samt referat fra møte 10/8 godkjent.

2/15 Rammeverk og avklaring av begreper

Utvalget diskuterte utfra et fremlagt notat fra administrasjonen «Rammeverk for etikkutvalgets arbeid», tenkt som et grunnlag for utvalgets arbeid. Blant annet kom det innspill knyttet til forskjeller/likheter mellom ansatte og folkevalgte når det gjelder etisk regelverk, praktisering av taushetsplikt, opsjoner som eks på korrupsjonsform, forholdet mellom etikk og moral og betydning av politisk forankring av antikorrupsjonsarbeid. Det ble også pekt på behovet for ytterligere diskusjon om forholdet mellom ytringsfrihet og lojalitet.

Vedtak:

Notat om rammeverk og begreper justeres utfra diskusjonen og tas opp på nytt på neste møte.

3/15 Varsling i kommunene

Sissel Trygstad, fra FAFO presenterte tall, erfaringer og anbefalinger rundt varsling fra kommunal sektor. Solfrid Vaage Haukaas, KS advokat innledet rundt grensedragning lojalitet, ytringsfrihet og varsling i kommunene.

Momenter fra innledning og debatt: å ha varslingsrutiner har stor betydning for gode erfaringer, men det er en utfordring å gjøre rutiner kjent - ansatte må vite hvordan de varsler. KS advokatene mottar henvendelser som går på ytringsfrihet blant ansatte – her er det variabel praksis. Kommunene har kanskje for mange kanaler for å varsle – avvik, varsling, AKAN mm. Ledelse bør ha mer kompetanse på varsling og ytringsfrihet. FAFO anbefaler noen forslag til endringer både i praksis og lovverk (mer i Trygstads presentasjon som følger referatet), og generelt oppfordres det til å diskutere varslingsbestemmelser slik som "hva er et kritikkverdig forhold" på egen arbeidsplass. Det viktigste er kanskje ikke mer lover og regler, men hvordan en arbeider på arbeidsplassen.

Vedtak:

Etikuttvalget oppfordrer KS til å oppdatere veilederen "Varsling", vurdere om det skal legges inn flere eksempler og om tema rundt ansattes ytringsfrihet skal få noe større plass i veilederen. Utvalget oppfordrer KS til å legge eksempler på varslingsrutiner på KS sin nettside etikkportalen.no

4/15 Kan økonomisk støtte til partier utfordre tilliten til folkevalgte?

Et notat fra administrasjonen om utfordringer knyttet til økonomisk støtte til partier på lokalt nivå lå til grunn for diskusjonen. Noen momenter fra diskusjonen: selv om partistøtte fra enkeltpersoner er lovlig så bør politikere og politiske partier være oppmerksomme på at gaver og ytelser kan være relasjonsbyggende og skape bindinger. Det bør utvises betydelig forsiktighet om det er kjent at bidragsyter har en spesiell interesse, herunder også omkring tidspunkt for når gaver mottas. Habilitetsregler bør også gjelde i partiinterne organer.

Vedtak:

Notatet justeres etter diskusjonen i utvalget og gjøres kjent på KS sine nettsider. Notatet sendes utvalget for godkjenning.

5/15 NOU 2015: 11 "Med åpne kort — Forebygging og oppfølging av alvorlige hendelser i helse- og omsorgstjenestene

Solfrid Vaage Haukås, KS-advokat og medlem i Ariansonutvalget innledet om NOU 2015:11 "Med åpne kort"- om forebygging og oppfølging av alvorlige hendelser i helse- og omsorgstjenesten, som nå er til høring. Fra debatten: ledelsesansvar er viktig, både mht. åpenhet og at det følges opp når noen sier i fra. Etikken i dette handler bl.a. om at feil ikke må tilsløres for bruker/pasient/pårørende. Ledelsen har et ansvar for å erkjenne ansvar. Forsiktig med å pålegge kommunene flere oppgaver - her i form av meldeordninger. Kommunenes svar må bl.a. være styrking av kvalitetsarbeidet – dette bør ses i sammenheng med det store KS prosjektet «Etisk kompetanseheving i helse og omsorgssektoren». Også innen helsesektoren er det viktig at det er kultur for å si fra om hendelser, og gode holdninger hos ledelsen gjør at varsler og meldinger mottas og håndteres på en ordentlig måte.

Vedtak:

Utvalgets leder gis fullmakt til å utarbeide forslag til uttalelse sammen med sekretæren. Tilbakemelding på forslag gis pr e-post. Utvalgets uttalelse oversendes KS-administrasjonen innen 1. februar 2016. Etikuttvalget går ikke inn på spørsmålene om organisering og struktur som ligger i NOU'en.

6/15 KS etikkonferanse 13. april 2016

KS arrangerer etikkonferansen 13. april 2016 i Oslo, i samarbeid med KMD og Transparency International. Konferansen kan også synliggjøre arbeidet i utvalget, bl.a. i en egen sekvens i programmet. Tora Aasland leder første del av konferansen. Utvalgets medlemmer inviteres til å delta på konferansen.

Vedtak:

Etikkutvalget er åpent for å bidra i en egen sekvens på etikkonferansen 2016 og utvalgets innspill legges inn i planleggingen.

7/15 Brev fra etikkutvalget til alle landets kommuner

Utkast til brev fra etikkutvalget ble drøftet. Det ble pekt på behovet for å omtale ytringsfrihet og varsling ytterligere, hva etikkutvalget er, en oppfordring til å sette etikk og antikorrupsjon på dagsorden i egen kommune, og invitasjon til å ta kontakt med utvalget.

Vedtak

Etikkutvalget sender brev til alle landets kommuner og fylkeskommuner med oppfordring til å styrke etikkarbeidet og ta kontakt med utvalget.

8/15 Forslag til tema og mulige saker fremover

Utvalget gjennomgikk eget notat med forslag til mulige tema til fremtidige møter. Det kom flere forslag på fremtidige saker; bruk av opsjoner fra entreprenører til grunneiere ifm utbyggingssaker, mer om forholdet varsling – ytring – lojalitet. Administrasjonen oppfordret utvalget til å gjøre seg kjent med KS publikasjoner «Tillit» (Folkevalgtprogrammet) <http://goo.gl/u0FebW> og heftet «Guide til god ledelse» <http://goo.gl/UCTUY2>

Vedtak

Notatet ble drøftet. Alle oppfordres til å komme med forslag til saker.

9/15 Neste møte – Molde 17. mars 2016

Neste møte er planlagt til Molde 17. mars. Behov for utvidelse av møtet ti den 16. mars ble drøftet. Flyavgang 16. mars fra Oslo ca kl. 16 på ettermiddagen, retur fra Molde til Oslo 17. mars ca kl. 17. Utvalget bestiller billetter selv, administrasjonen booker overnatting. Det legges opp til møte i utvalget kvelden 16. mars og ettermiddag 17. mars. Møte med kommuner i Møre og Romsdal planlegges fra kl. 10 til 14 den 17. mars.

Vedtak:

Møtet i Molde utvides med oppstart 16. mars. Administrasjonen arbeider videre med program for møtet i samarbeid med KS i Møre og Romsdal.

Orienteringssaker:

10/15 "Aurlandssaken"

Tora Aasland orienterte muntlig om henvendelse og svar til næringsdrivende i Aurland.

11/15 Orientering fra KS

Kjell-Torgeir Skjetne orienterte om planer for Kommunalpolitisk toppmøte og Landsting som avholdes i Kristiansand 15. - 17. februar 2016, samt møter i KS hovedstyre.

12/15 Eventuelt

Følgende møter er fastsatt for 2016:

Vedtak:

- 16. – 17. mars i Molde (fra ettermiddag til ettermiddag)
- 6. juni NB! Nytt tidspunkt fra kl. 11-15
- 29. august fra kl. 11-15
- 28. november fra kl. 11-15

Utvalgsleder tok opp at neste møte som legges utenfor Oslo evt. kan legges til Sandnes.

Møtet ble avsluttet ca kl. 16:45

Innkalling til møte i representantskapet for Haugaland Vekst IKS

DATO/TID: Fredag 11.12.2015, kl. 09.00 (i forkant av regionrådsmøtet)

STED: Hemmingstad Kultursenter,
Spannavegen 135, Haugesund

Sakliste:

Sak 10/15: Valg av møteleder.

Sak 11/15: Godkjennelse av innkalling og dagsorden

Sak 12/15: Behandling av budsjett for 2016

Sak 13/15: Valg av revisor

Sak 14/15: Konstituering.

**Valg av leder og nestleder til Representantskapet,
Haugaland Vekst regionråd samt medlemmer til
arbeidsutvalg for regionrådet.**

Ole Bernt Thorbjørnsen
styreleder

K. Tormod Karlsen
Adm.dir.

Representantskapsmøteprotokoll for Haugaland Vekst IKS

Den 11. desember 2015 ble det avholdt representantskapsmøte i Haugaland Vekst IKS, på Hemmingstad kultursenter, Haugesund

Tilstede:

Haugesund kommune v/	Arne Kristian Mohn
Tysvær kommune v/	Sigmund Lier
Bokn kommune v/	Tormod Våga
Utsira kommune v/	Marte Eide Klovning
Sveio kommune v/	Jorunn Skåden
Karmøy kommune v/	Jarle Nilsen
Vindafjord kommune v/	Ole Johan Vierdal
Etne kommune v/	Siri Klokkestuen
Sauda kommune v/	Asbjørn Birkeland
Suldal kommune v/	Gerd Helen Bø
Rogaland Fylkeskomm. v/	Marianne Chesak Astri Furumo
Administrasjonen	Tormod Karlsen Kjell Rune Hellesund Inger K Haavik

I tillegg møtte styreleder Ole Bernt Thorbjørnsen.

Til behandling forelå:

Sak 10/15 Valg av møteleder
Til møteleder ble Jarle Nilsen enstemmig valgt

Sak 11/15 Godkjennelser av innkalling og dagsorden
Møteleder reiste spørsmål om det var bemerkninger til innkallingen eller dagsorden. Da det ikke fremkom innvendinger ble innkallingen og dagsorden enstemmig ansett som godkjent og representantskapsmøtet lovlig innkalt.

Sak 12/15 Behandling av budsjett for 2016

Representantskapet godkjenner styrets forslag til budsjett 2016.

Sak 13/15 Valg av revisor

Representantskapet velger å la KPMG fortsette som selskapets revisor også i 2016

Neste gang en av de store kommunene setter sine revisjonstjenester ut på anbud, skal også Haugaland Vekst-oppdraget omfattes av anbudet.

Sak 14/15 Konstituering

Haugaland Vekst Representantskap:

Representantskapet for Haugaland Vekst har følgende sammensetning:

Oppnevnt av Haugesund kommune:

Arne-Christian Mohn medlem og May Britt Vihovde varamedlem.

Oppnevnt av Tysvær kommune:

Sigmund Lier medlem og Ola Apeland varamedlem.

Oppnevnt av Bokn kommune:

Tormod Våga medlem og Lars Sigmund Alvestad varamedlem..

Oppnevnt av Utsira kommune:

Marte Eide Klovning medlem og Tor Erling Skare varamedlem.

Oppnevnt av Karmøy kommune:

Jarle Nilsen medlem og Leif Malvin Knutsen varamedlem.

Oppnevnt av Vindafjord kommune:

Ole Johan Vierdal medlem og Steinar Skartland varamedlem.

Oppnevnt av Etne kommune:

Siri Klokkestuen medlem og Ingemund Berge som varamedlem

Oppnevnt av Sauda kommune:

Asbjørn Birkeland medlem og Asle Rafdal varamedlem.

Oppnevnt av Suldal kommune:

Gerd Helen Bø medlem og Kari Vaage Gjuvsland varamedlem.

Oppnevnt av Sveio kommune:

Jorunn Skåden medlem og Ruth Eriksen varamedlem

Oppnevnt av Rogaland Fylkeskommune:

Solveig Ege Tengesdal medlem og Marianne Chesak varamedlem.

Som leder og nestleder i representantskapet ble valgt:

Leder: Jarle Nilsen
Nestleder: Siri Klokkestuen

Haugaland Vekst Regionråd:

Til medlemmer og varamedlemmer av Haugaland Vekst regionråd ble valgt samme personer som til Representantskapet, jfr. paragraf 6 i Selskapsavtalen.

Til leder og nestleder i Haugaland Vekst regionråd ble enstemmig valgt samme personer som til Representantskapet.

Arbeidsutvalget for Haugaland Vekst Regionråd:

Til arbeidsutvalget for Haugaland Vekst regionråd ble valgt:

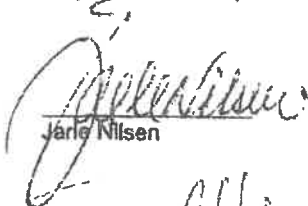
Leder: Jarle Nilsen
Nestleder: Siri Klokkestuen
Ordfører Ole Johan Vierdal
Ordfører Arne Kristian Mohn
Leder for rådmannsutvalget

Det forelå ingen flere saker til behandling.

Møtet ble hevet 09:45.

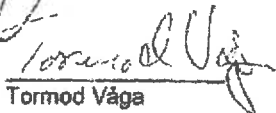
Haugesund den 11.12.15

Representantskapet for Haugaland Vekst IKS

Jarle Nilsen

Sigmund Lier

Arne Kristian Mohn

Tormod Vågå

Måtte Eide Klovning

Jorunn Skåden

Ole Johan Vierdal

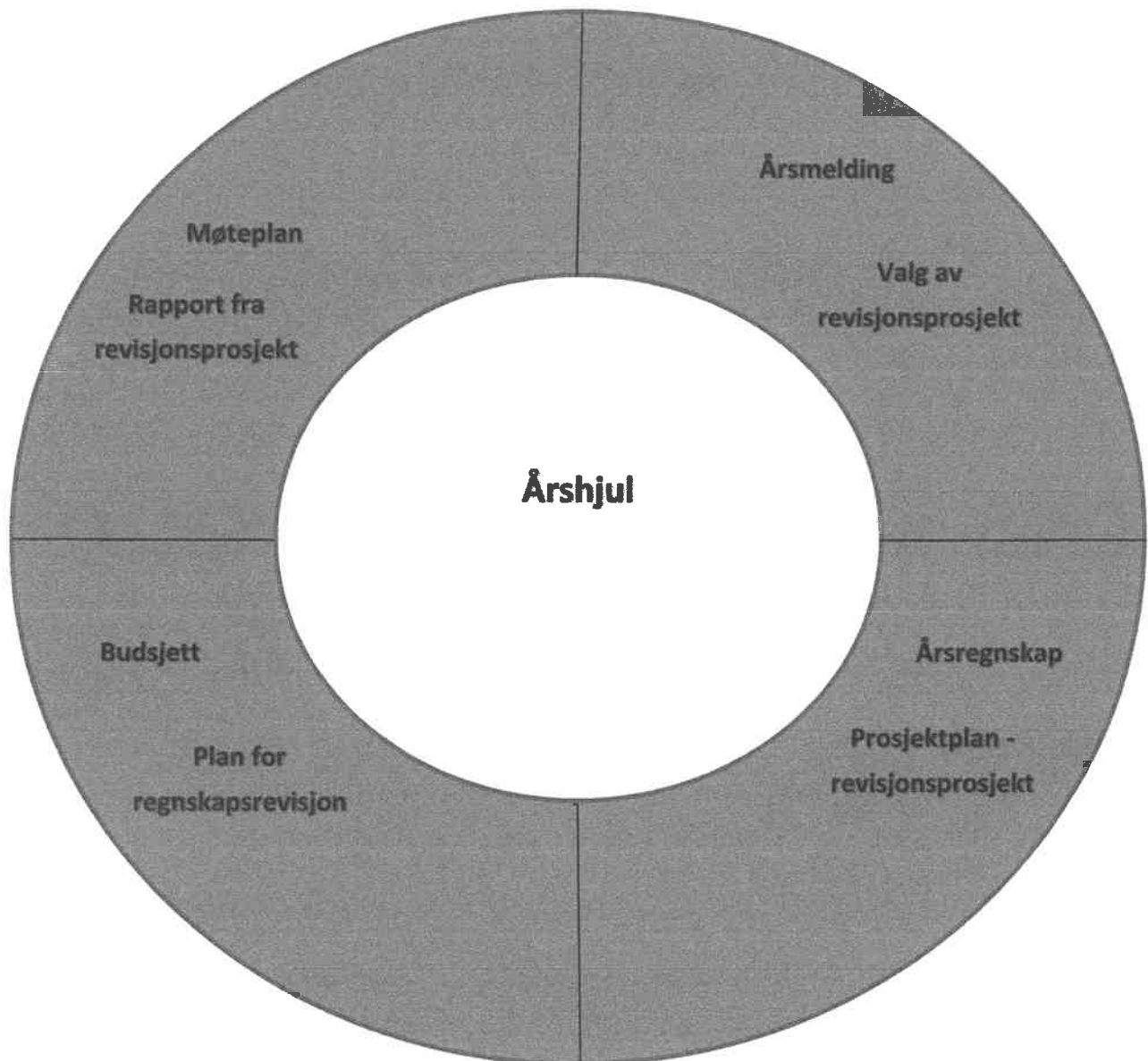

Siri Klokkestuen

Asbjørn Birkeland

Gerd Helen Bø

Marie Chesak

KONTROLLUTVALGETS ÅRSHJUL

Aktiviteter/saker

Møte nr

1.

2.

3.

4.

Protokoll	x	x	x	x
Referat- og orienteringssaker	x	x	x	x
Rapporter fra forvaltningsrevisjon		x		x
Rapporter fra selskapskontroll		x		x
Årsregnskap og revisjonsberetning		x		
Plan for regnskapsrevisjon			x	
Orienteringer/dialog med ordfører og rådmann	x	x	x	x
Orientering fra sekretariatet	x	x	x	x
Orientering fra revisor	x	x	x	x
Kontrollutvalgets forslag til budsjett			x	
Kontrollutvalgets årsmelding	x			
Kontrollutvalgets møteplan				x

SAKSGANG		
Utvalg	Møtedato	Saksnummer
Kontrollutvalget	08.02.16	03/16

Saksansvarlig:	Arkivkode:	Arkivsak:
Odd Gunnar Høie	033	

ÅRSMELDING FOR KONTROLLUTVALGET 2015

Saksvedlegg: forslag til årsmelding for kontrollutvalget 2015

Saksorientering:

Etter kommunelovens § 77 nr 6 skal ”kontrollutvalget rapportere resultatene av sitt arbeid til kommunestyret eller fylkestinger”

Vedlagt følger utkast til årsmelding for kontrollutvalgets virksomhet i 2015.

Årsmeldingen oppsummerer aktiviteten til utvalget i 2015 og gir et sammendrag av de hovedsaker som er behandlet av utvalget igjennom året samt en fullstendig oversikt over saker til behandling/orientering.

Årsmeldingen oversendes bystyret til orientering.

SEKRETARIATET SITT FORSLAG TIL VEDTAK:

Kontrollutvalgets årsmelding for 2015 godkjennes.

OG INNSTILLING TIL BYSTYRET:

Haugesund bystyre tar kontrollutvalgets årsmelding for 2015 til orientering.

Aksdal, 29.01.16

Odd Gunnar Høie
Rådgiver/utvalgssekretær

KONTROLLUTVALGET I HAUGESUND

ÅRSMELDING 2015

1. INNLEDNING

Kommunelovens kapittel 12 omhandler **internt** tilsyn og kontroll. Det er kommunestyret selv som har det øverste tilsynet med den kommunale forvaltningen (§ 76), men kommunestyret velger et kontrollutvalg til å forestå det løpende tilsynet (§ 77). Kontrollutvalget er således et obligatorisk politisk oppnevnt organ med oppgaver knyttet til tilsyn og kontroll, jfr. Forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner.

2. UTVALGETS MEDLEMMER

Bystyret i Haugesund hadde valgt følgende medlemmer til kontrollutvalget for perioden 2011-2015:

Faste medlemmer:

Torleif Lothe(V) – leder
Johannes Vikse (PP) – nestleder
Dagfinn Våge (H)
Mariann Iren Aksdal (AP)
Elisabeth L. Lund (FrP) – ny i 2015
Bjarte Myklebust (KrF)
Marit Bjørnstad (SV)

Vararepresentanter:

Ruth Vihovde Vestvik (V)
Willy Briggar Larsen (PP)
Helga Tonning (H) – ny i 2015
Jan Inge Klakegg (AP)
Gunnar Thune (FrP)– ny i 2015
Mariann Kjær Eikje (KrF)
Lise Haukås (SV)

Mariann Iren Aksdal var medlem av bystyret i perioden 2011-2015.

Bystyret i Haugesund har valgt følgende medlemmer til kontrollutvalget for perioden 2015-2019:

Faste medlemmer:

Gudvin Selsås (H) – leder
Svein Inge Huseby (Frp) - n.leder
Heidi Kolstø (H)
Thorleif Thormodsen (H)
Lise Haukås (SV)
Karin Westerlund (A)
Svein Skrunes (Krf)

Vararepresentanter:

1. Lene Svanberg Jakobsen (H)
2. Christian Rasmussen (H)
3. Ingrid Thormodsen Rein (H)
4. Sigmund Frøiland (H)
5. Astrid Hagland Gjerde (H)
1. Georg Hillestad (Frp)(for Huseby)
1. Knut Steffen Kvala (MDG)(for Haukås)
1. Svein Abrahamsen (V) (for Westerlund)
1. Arne Sjursen (Pp) (for Skrunes)

Gudvin Selsås er medlem av bystyret i perioden 2015-2019. Leder og nestleder i kontrollutvalget har møte- og talerett i bystyret når utvalget sine saker blir behandlet.

Ordføreren har møte- og talerett i utvalget. Rådmannen har ikke møterett, men kan innkalles av utvalget.

Torleif Lothe og Dagfinn Våge deltok på Kontrollutvalgskonferansen i regi av Norges kommunerevisorforbund på Gardermoen 4. - 5. februar 2015. På informasjonsmøte for nye kontrollutvalg 12.11.15 i Aksdal deltok 10 medlemmer/varamedlemmer.

Gudvin Selsås og Svein Inge Huseby deltok på konferansen for kontrollutvalg i Rogaland, som ble arrangert i Sandnes 10. desember 2015. Avgått leder Torleif Lothe deltok også og holdt innlegg om Uni-K-saken.

3. KONTROLLUTVALGETS MØTEAKTIVITET I 2015

Kontrollutvalget har avholdt 7 (9)møter, fordelt på fire møter på våren og tre møter på høsten. Utvalget har hatt **40 (46)** saker til behandling, hvorav 8 (11)saker er videresendt til bystyret. 76 (58) saker har blitt lagt frem til orientering. Fullstendig oversikt over sakene og orienteringssakene følger som vedlegg til årsmeldingen.

Kontrollutvalgets møter har vært holdt for åpne dører, noe som lovpålagt for alle kontrollutvalg fra og med 01.07.13.

Møtene holdes på Nordre komiterom på Haugesund Rådhus. Møtene kunngjøres i felles-annonsering av åpne kommunale møter i Haugesund kommune. Sakspapirer til utvalgets møter legges dessuten ut for offentligheten på servicesenteret, folkebibliotek og kommunens nettsider, samt sekretariatet sine hjemmesider.

4. KONTROLLUTVALGETS HOVEDOPPGAVER

Kontrollutvalget har oppgaver knyttet til tilsyn og kontroll gjennom å føre tilsyn med forvaltningen, regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og selskapskontroll.

4.1 TILSYN MED FORVALTNINGEN

Tilsyn med forvaltningen er gjennomført ved at utvalget har fått orienteringer fra rådmannen om spørsmål og saker utvalget har tatt opp.

Følgende personer fra administrasjonen har vært invitert til kontrollutvalgets møter for å orientere:

27.01.15: Rådmann Ole Bernt Thorbjørnsen, byantikvar Trygve Eriksen og grunneier Tor Kyvik om status og fremdriftsplan for Grannesgt. 34 c, økonomisjef Jo Inge Hagland om oppfølging av revisjonsrapport «Økonomistyring og budsjettering».

17.03.15: Kst. kommunaldir. John Arne Ulland om postlister og innsyn, og om habilitetsvurdering av leder for Enhet for byutvikling.

05.05.15: Rådmann Ole Bernt Thorbjørnsen om vann og avløp i Halseidveien, om habilitetsvurdering av ansatt i rådmannens stab og om lesebrett til kontrollutvalget. Økonomisjef Jo Inge Hagland, regnskapssjef Mari Rønnevik og rådgiver Knut Henrik Hansen om kommunens årsregnskap, økonomisjef KUF Atle Myklebust om KUF sitt årsregnskap, enhetsleder byutvikling Elisabeth Kynbråten om det saksforberedende arbeidet til Plan- og miljøutvalget.

09.06.15: Rådmann Ole Bernt Thorbjørnsen, personalsjef Hans Kristian Dahl og økonomisjef Jo Inge Hagland om oppfølging av revisjonsrapporter «Oppfølging av sykefravær» og «Arbeidsmarkedsbedriftene».

01.09.15: Ingen fra administrasjonen deltok.

29.09.15: Rådmann Ole Bernt Thorbjørnsen og seksjonsansvarlig skole og barnehage Lisbeth Bakkevig om forvaltningsrevisjonsrapport «Samhandling mellom skoler og PPT og vurdering av behov for spesialundervisning».

24.11.15: Rådmann Ole Bernt Thorbjørnsen og kst. kommunaldirektør Jo Inge Hagland om forslaget til budsjett for 2016 og økonomiplan 2016-2019.

4.2 REGNSKAPSREVISJON

Kontrollutvalget skal påse at kommunens og kommunale foretaks årsregnskap blir revidert på en betryggende måte. Kontrollutvalget skal også holde seg orientert om revisjonsarbeidet og påse at det foregår i samsvar med lov og forskrift, god kommunal revisjonsskikk og kontrollutvalgets instruks. Kontrollutvalget behandlet kommunens og Haugesund Kultur & Festivalutvikling KF sitt regnskap for 2014 i møte 05.05.15 og gav følgende uttalelser til regnskapene:

Haugesund kommunes årsregnskap for 2014 er gjort opp med et regnskapsmessig underskudd på kr 63,3 millioner.

Kontrollutvalget har merket seg at årsregnskapet viser netto driftsresultat på minus 66,7 millioner. Dette er et resultat som ligger langt under et anbefalt netto driftsresultat på 1,75 % av driftsinntektene.

Utvalget deler rådmannen sin bekymring over det svake økonomiske resultatet i 2014.

Under henvisning til utvalgets egen gjennomgang av regnskapsdokumentene og revisjonsberetningen, mener kontrollutvalget at årsregnskapet totalt sett gir et forsvarlig uttrykk for resultatet av kommunens virksomhet i 2014 og for kommunens økonomiske stilling pr. 31.12.14.

Ut over ovennevnte har kontrollutvalget ingen merknader til Haugesund kommunes årsregnskap for 2014.

Når det gjaldt Kultur og festivalutvikling KF sitt regnskap gav utvalget følgende uttalelse:

Haugesund kultur og festivalutvikling KF sitt årsregnskap for 2014 er gjort opp med et regnskapsmessig merforbruk på kr 112 812.

Avvik fra budsjettet er redegjort for i årsmeldingen og styrets beretning.

Under henvisning til utvalgets egen gjennomgang av regnskapsdokumentene og revisjonsberetningen, mener kontrollutvalget at årsregnskapet totalt sett gir et forsvarlig uttrykk for resultatet av foretakets virksomhet i 2014 og for foretakets økonomiske stilling pr. 31.12.14.

Kontrollutvalget har behandlet skatteregnskapet for 2014 som orienteringssak.

4.3 FORVALTNINGSREVISJON

Kontrollutvalget skal påse at det årlig blir gjennomført forvaltningsrevisjon av den kommunale virksomheten. Forvaltningsrevisjon skjer etter bystyrets vedtatte plan for forvaltningsrevisjon. Ny plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2012-2015 ble vedtatt av bystyret høsten 2012.

Kontrollutvalget har i 2015 behandlet to forvaltningsrevisjonsrapporter.

Rapport om «Psykisk helsearbeid for barn og unge» ble lagt fram for utvalget i juni. Resultatet viste at kommunen har et forbedringspotensial i og med at undersøkelsen avdekket enkelte svakheter og forbedringsområder. Revisor sine anbefalinger var:

- 1. Utarbeider overordnede målsetninger og planer for arbeidet med psykisk helse for barn og unge.*
- 2. Tydeliggjør forankringen av ansvaret for psykisk helsearbeid for barn og unge i kommunens virksomhet.*
- 3. Avklarer hvordan man skal sikre tilstrekkelig oppfølging av barn og unge med påvist psykisk sykdom, og hvilket tilbud kommunen skal gi familier med psykisk syke barn.*
- 4. Sikrer at samhandlingen på både individnivå og systemnivå evalueres jevnlig, for å følge med på at den er best mulig tilpasset virksomhetene og brukernes behov.*
- 5. Vurderer om og hvordan de sosiale tjenestene i NAV og enhet for psykisk helse kan få overført informasjon som samles i Stafettloggen når brukere skal ha oppfølging i kommunen etter fylte 18 år.*

6. *Avklarer om videregående skoler kan delta i bruken av Stafettloggen når det gjelder ungdom med behov for oppfølging fra kommunale tjenester.*
7. *Styrker kommunens arbeid med individuelle planer, ved blant annet å sikre at alle som innvilges individuell plan også får utpekt en koordinator og at planer evalueres.*
8. *Sørger for at brukeres innspill til det psykiske helsearbeidet for barn og unge i kommunen systematiseres og analyseres, og benyttes i den løpende utviklingen av tjenestene.*

Rapport om «Samhandling mellom skoler og PPT og vurdering av behov for spesialundervisning» ble lagt fram for utvalget i september. Resultatet viste at kommunen også innen dette feltet har et forbedringspotensial i og med at undersøkelsen avdekket enkelte svakheter og forbedringsområder. Revisor sine anbefalinger var:

1. *Gjennomgår PPTs praksis når det gjelder å observere enkeltelever i forbindelse med sakkyndige vurderinger, for å sikre at det ikke er utilsiktede variasjoner i praksisen mellom ulike ansatte i PPT.*
2. *Sikrer at PPT har gode systemer for å overvåke og registrere eventuell manglende eller forsinket oppfølging av planlagte aktiviteter som skyldes manglende kapasitet, for å få et godt grunnlag for å vurdere om kapasiteten i PPT er tilstrekkelig.*
3. *Reduserer saksbehandlingstiden og ventetiden knyttet til utarbeidelse av sakkyndige vurderinger, slik at disse blir utarbeidet innen rimelig tid og uten ugrunnet opphold, jf. fvl. § 11a.*
4. *Sikrer at PPT har tilstrekkelig kapasitet til i økende grad å jobbe systemrettet overfor skolene, i samsvar med oppl. § 5-6 og nasjonale og lokale målsetninger.*
5. *Sikrer at alle skolene i kommunen har en innarbeidet fremgangsmåte for hvordan lærerne som en del av undervisvurderingen systematisk og løpende skal vurdere om elevene har tilfredsstillende utbytte av opplæringen, jf. forskrift til opplæringsloven § 3-11, samt tydeliggjør dette kravet i kommunens felles rutiner.*
6. *Sikrer at den enkelte skoles praksis knyttet til oppfølging av kartlegginger, og vurdering og utprøving av tiltak i ordinær opplæring, blir skriftlig nedfelt.*
7. *Tydeliggjør i kommunens felles rutiner at både arbeidsmåter, vurderingspraksis og læringsmiljø skal gjennomgås og vurderes med tanke på mulighet til å iverksette tiltak innenfor den ordinære*

opplæringen, og sikrer at både vurderinger, samt utprøving og evaluering av tiltak blir dokumentert.

8. *Vurderer å skriftliggjøre krav om at saker skal drøftes med PPT før henvisning blir sendt.*
9. *Vurderer å endre ordlyden i mal for sakkyndig vurdering, slik at det er tydelig at PPT har en rådgivende funksjon, men ikke vedtaksmyndighet.*
10. *Utarbeider tydeligere retningslinjer for involvering av eleven selv eller elevens foreldre, og sikrer at praksis er i samsvar med de krav som går frem av oppl. § 5-4.*
11. *Sikrer at saksbehandlingen er i samsvar med krav i regelverket.*
12. *Sikrer at elevens behov for spesialundervisning blir ivare tatt snarest, når det gjennom sakkyndig vurdering konkluderes med at en elev ikke har tilfredsstillende utbytte av den ordinære opplæringen.*

Bystyret behandlet rapportene henholdsvis 02.09.15 og 02.12.15. Det ble satt en frist for oppfølging av rapportenes anbefalinger. Kontrollutvalget vil følge opp at bystyrets vedtak blir gjennomført av administrasjonen i løpet av 2016.

4.4 SELSKAPSKONTROLL

Kontrollutvalget er pålagt å påse at det blir ført kontroll med forvaltningen av kommunens interesser i selskaper som er heleide av kommunen eller sammen med andre kommuner/fylkeskommuner. Ny plan for selskapskontroll for perioden 2012-2015 ble vedtatt av bystyret høsten 2012.

Selskapskontroll av Arbeidsmarkedsbedriftene ble gjennomført i 2013. Utvalget behandlet ny oppfølging av denne rapporten, samt oppfølging av granskningsrapporten av Uni-K i 2015.

I samarbeid med de andre eierkommunene (Rogaland fylkeskommune, Stavanger og Randaberg) ble det gjennomført en selskapskontroll av Filmkraft Rogaland AS i 2014. Rogaland Revisjon IKS som gjennomførte selskapskontrollen anbefalte at det ble utarbeidet en tilleggsrapport for å klargjøre enkelte påstander som var fremsatt om selskapet.

Utvalget behandlet tilleggsrapporten, som var bestilt av Rogaland fylkeskommune i møtet 29.09.15 og gjorde følgende vedtak:

Haugesund kontrollutvalg tar tilleggsundersøkelse etter selskapskontroll av Filmkraft Rogaland AS til orientering og konstaterer at det ikke er gjort funn som trenger videre oppfølging. Melding om vedtaket sendes bystyret til orientering.

Utvalget vedtok i 2014 etter invitasjon fra Karmøy kontrollutvalg å delta i en selskapskontroll av Haugaland Kraft AS og datterselskapet Haugaland Næringspark AS, sammen med de andre eierkommunene. Rapporten ble utarbeidet av Deloitte AS og var klar i mars 2015.

Deloitte AS hadde sett etter om selskapene har etablert systemer og rutiner for å sikre at selskapene drives i samsvar med vedtekter, politiske vedtak og regelverk. Det ble avdekket noen få forbedringspunkter, og det ble satt en 12 måneders frist for tilbakemelding om oppfølging av anbefalingene.

4.5 TILSYN MED REVISJONEN

Tilsyn med revisjonen blir gjennomført ved gjennomgang av revisjonens planer og rapporter. Utvalget innhenter hvert år uavhengighetserklæring fra ansvarlig revisor. Kommunens revisor har møte- og talerett i utvalgets møter.

Deloitte AS har vært kommunens revisjonsselskap. Oppdragsansvarlig regnskapsrevisor er Else Holst-Larsen, Deloitte Haugesund. Forvaltningsrevisorene har kontor i Bergen.

Kontrollutvalget har i 2015 gjennomført ny anbudskonkurranse om revisjonstjenestene for perioden 2016-2020. Anbudsgrunnlaget ble behandlet i mai med anbudsfrist 11.08.15. Det ble levert inn to anbud (Deloitte og KPMG). Sak om valg av revisor ble lagt fram for utvalget i september. Bystyret tiltrådte kontrollutvalgets innstilling om å velge KPMG AS som kommunens revisor i møte 02.12.15, sak 104/15 for de neste fire år. Kommunen har opsjon til å forlenge avtalen med 2 år.

Deloitte har, som tidligere år, presentert plan for revisjonsarbeidet, orientert om interimrevisjonsarbeidet og lagt fram prosjektplaner.

4.6 SEKRETARIAT

Kommunene er pålagt å ha et kontrollutvalgssekretariat som er uavhengig, dvs. ikke knyttet opp mot rådmannen eller revisjonen. Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS kom i gang fra 01.01.05 og har vært i drift i 10 år.

Selskapet er eid av 10 kommuner og oppgavene blir ivaretatt av to ansatte. Sekretariatet har, i tillegg til kontakt og samarbeid med utvalgene, administrasjon og politisk ledelse, samarbeid med fire revisjonsselskap, andre interkommunale selskap i regionen og sekretariatene i Rogaland, Agder og Hordaland.

Selskapet har i 2015 gjennomført brukerundersøkelse og markert 10 års jubileum på representantskapsmøtet i april. Det ble her framhevet at sekretariatet har fått gjennomgående positive tilbakemeldinger, men som forbedring kan de ble bedre kjent, som ledd i å styrke kommunenes kontroll- og tilsynsansvar.

Fast sekretær for utvalget har vært rådgiver Odd Gunnar Høie. Sekretariatet har egne hjemmesider www.kontrollutvalgene.no hvor sakskart, protokoller og rapporter blir lagt ut fortløpende.

Mariann Aksdal møtte som representant fra Haugesund kommune på representantskapsmøte 27.04.15 som vararepresentant for Astri Furumo. Utvalgsleder Torleif Lothe er styremedlem i IKS-et.

4.7 ØKONOMI KONTROLL OG TILSYN

Økonomiavdeling har opplyst at følgende utgifter er bokført for kontroll og tilsyn i 2015.

TEKST	REGNSKAP 2014	BUDSJETT 2015 (utvalgets)	REGNSKAP 2015
Godtgjørelse og andre driftsutgifter	92 581	339 000	120 134
Revisjonstjenester	582 493	1 070 000	1 003 116
Sekretariatstjenester	311 000	324 000	324 000
Sum	986 074	1 733 000	1 447 250
Tilleggsbevilgning	360 000		
Utgifter til granskning	400 000		
Sum utgifter	1 386 074		

Utvalget behandlet forslag til budsjett for kontroll og tilsyn for 2016 i møtet 01.09.15. Utvalget vedtok et budsjett på til sammen 1 602 494. Budsjettet ble oversendt økonomiavdelingen og skal ifølge forskrift bli lagt frem for bystyret når budsjettet for kommunen behandles.

5. OPPSUMMERING

Aktiviteten i 2015 har vært som planlagt. Det har blitt bestilt og behandlet to forvaltningsrevisjonsrapporter og en selskapskontroll. Utvalget har også behandlet oppfølging av fem tidligere rapporter. Administrasjonen har gjort greie for saker som utvalget har bedt om underveis gjennom året.

Haugesund, 8. februar 2016

Heidi Kolstø

Gudvin Selsås
Leder

Thorleif Thormodsen

Svein Inge Huseby

Lise Haukås

Karin Westerlund

Svein Skrunes

ÅRSMELDING 2015 - VEDLEGG

Oversikt over behandlede saker:

- 01/15 Godkjenning av protokoll fra møte 25.11.14
- 02/15 Referat- og orienteringssaker 27.01.15
- 03/15 Oppfølging av revisjonsrapport - Økonomistyring og budsjettering
- 04/15 Årsmelding for kontrollutvalget 2014
- 05/15 Utkast til prosjektmandat – «Samhandling mellom skoler og PPT og vurdering av behov for spesialundervisning» og/eller «Opplæringstilbud til minoritetsspråklige elever»
- 06/15 Evaluering av utvalgets arbeid i 2014

- 07/15 Godkjenning av protokoll fra møte 27.01.15
- 08/15 Referat- og orienteringssaker 17.03.15
- 09/15 Rapport - selskapskontroll av Haugaland Kraft AS og Haugaland Næringspark
- 10/15 Fokus på saksforberedende arbeid til Plan og miljøutvalget

- 11/15 Godkjenning av protokoll fra møte 17.03.15
- 12/15 Referat- og orienteringssaker 05.05.15
- 13/15 Haugesund kommune - uttale til regnskapet for 2014
- 14/15 Kultur- og festivalutvikling KF - uttale til regnskapet for 2014
- 15/15 Fokus på saksforberedende arbeid til Plan- og miljøutvalget
- 16/15 Konkurransesgrunnlag - anbud på kjøp av revisjonstjenester 2016-2020

- 17/15 Godkjenning av protokoll fra møte 05.05.15
- 18/15 Referat- og orienteringssaker 09.06.15
- 19/15 Oppfølging av revisjonsrapport – «Oppfølging av sykefravær»
- 20/15 Ny oppfølging av selskapskontroll – «Arbeidsmarkedsbedriftene»
- 21/15 Ny oppfølging av granskningsrapport – «Uni-K AS»
- 22/15 Forvaltningsrevisjonsrapport – «Psyisk helsearbeid for barn og unge»

- 23/15 Godkjenning av protokoll fra møte 09.06.15
- 24/15 Referat- og orienteringssaker 01.09.15
- 25/15 Vurdering av revisors uavhengighet 2015
- 26/15 Budsjett 2016 - kontroll og tilsyn – kontrollutvalgets forslag
- 27/15 Evaluering av kontrollutvalgets arbeid i inneværende periode 2011-2015

- 28/15 Godkjenning av protokoll fra møte 01.09.15
- 29/15 Referat- og orienteringssaker 29.09.15
- 30/15 Forvaltningsrevisjonsrapport – «Samhandling mellom skoler og PPT og vurdering av behov for spesialundervisning»
- 31/15 Tilleggsundersøkelse etter selskapskontroll - Filmkraft AS
- 32/15 Valg av revisor for perioden 2016-2020

- 33/15 Kontrollutvalgets ansvar og oppgaver
- 34/15 Godkjenning av protokoll fra møte 29.09.15
- 35/15 Referat- og orienteringssaker 24.11.15

- 36/15 Statusoversikt over prosjekter
- 37/15 Orientering om forslaget til budsjett 2016 og økonomiplan 2016-2019
- 38/15 Revisjonsplan for regnskapsrevisjon 2015
- 39/15 Utarbeiding av nye planer for forvaltningsrevisjon og selskapskontroll 2016-2020 – bestilling av overordnede analyser og plan
- 40/15 Forslag til møteplan for 2016

Oversikt over saker fremlagt til orientering:

1. Grannesgt. 34 c, status og fremdriftsplaner v/rådmannen og grunneier Tor Kyvik
2. Status for interimrevisjon og årsrevisjon v/regnskapsrevisor
3. «Haugesund kommunes postlister og innsyn», brev fra Ole Grønvigh
4. «Vedr. brev om Haugesund kommunes postlister og innsyn», brev til Ole Grønvigh, datert 15.01.15
5. «Vedr. midlertidig stans i revisjonsprosjektet «Psykisk helsearbeid for barn og unge» i Haugesund kommune» - brev til Deloitte AS, datert 02.12.14
6. «Ad prosjektplan for forvaltningsrevisjon psykisk helse for barn og unge» - brev fra kst. rådmann, datert 02.12.14
7. «Vedr. midlertidig stans i revisjonsprosjektet «Psykisk helsearbeid for barn og unge» i Haugesund kommune, brev fra Deloitte AS, datert 11.12.14
8. «Vedr. oppstart av midlertidig stanset revisjonsprosjekt – «Psykisk helsearbeid for barn og unge» i Haugesund kommune, brev til Deloitte AS, datert 17.12.14
9. Statusrapport pr. januar 2015
10. Oppfølgingslister for formannskapet – oppdatert pr. 14.01.15 (ikke mottatt for bystyret)
11. Fylkesmannen - informasjon om statlige tilsyn med kommunene i Rogaland 2015
12. eINFO 15/1 – Redusert oppbevaringstid for regnskapsmateriale
13. Nytt på nett, NKRF – Kontrollutvalgene fyller sin funksjon på en god måte
14. Haugesund kommunes postlister og innsyn – orientering v/rådmannen svar på henvendelse fra Ole Grønvigh
15. Statusrapport pr. mars 2015
16. Bystyrevedtak PS 2/15 – Oppfølging av forvaltningsrevisjon – Økonomistyring
17. Bystyrevedtak PS 16/15 – Eierskapsmelding 2014
18. Årsrapport 2014 fra Haugesund kemnerkontor
19. Skatteregnskapet 2014
20. Kontrollrapport 2014 fra Skatteetaten
21. NKRF-konferansen 4. – 5. februar – evaluering v/Lothe og Våge
22. Invitasjon til FKT-konferansen på Gardermoen 3. – 4. juni 2015
23. Innkalling til generalforsamling i Røvær Utvikling AS
24. Vedtak i Rogaland fylkeskommunes kontroll- og kvalitetsutvalg 26.02.15, vedrørende bestilling av tilleggsundersøkelse av Filmkraft Rogaland AS

25. Krav om inhabilitetsvurdering av leder for Enhet for byutvikling – e-post fra E. Vika
26. Kopi av brev sendt til E. Vika, datert 05.03.15
27. Regler og prosedyrer for unntak fra offentlighet og lukking av møter – eINFO 15/2
28. Notat - oppsummering av utvalgets aktivitet for å anskaffe lesebrett
29. Restanselister for bystyret/formannskapet (ikke mottatt oppdaterte lister)

30. Statusrapport pr. mai 2015
31. Vann og avløp i Halseidveien – e-post fra Dagfinn Våge 24.03.15
32. Fagerheim skole – e-post fra Ronny Mardal 28.04.15
33. Bystyrevedtak – PS 15/24 – Selskapskontroll Haugaland Kraft AS
34. «Kom godt ut av tilsyn» - fra Haugesunds Avis 24.03.15
35. «Anskaffelse av lesebrett til kontrollutvalget» - brev til ordføreren 19.03.15
36. Regnskap og årsberetning 2014 fra Haugesund Kultureiendom AS
37. Representantskapsmøte 11.06.15, kl. 14.00 på Fitjar – Haugaland Vekst IKS
38. Representantskapsmøte 27.04.15, kl. 18.00 – Haugaland Kontrollutvalgssekr. IKS
39. Generalforsamling – Uni-K AS (dato ikke avklart)
40. Representantskapsmøte 20.05.15, kl. 15.00 – HIM IKS
41. Representantskapsmøte 18.05.15, på Stord – Krisesenter Vest IKS
42. Generalforsamling 01.06.15, kl. 15.00 – Haugaland Kraft AS
43. Møte i havnerådet 04.06.15, kl. 15.30 – Karmsund Interkom. havnevesen IKS
44. Generalforsamling 06.05.15, kl. 09.00 – Haugesund Parkering Holding AS
45. Restanselister bystyret/formannskapet – (ikke mottatt oppdaterte lister)
46. Statusrapport pr. juni 2015
47. Restanselister pr. 27.05.15 – bystyret

48. Orientering fra FKT-konferansen 3. – 4. juni 2015 v/Mariann Aksdal
49. Innkalling til generalforsamling 01.06.15 – Haugaland Kraft AS
50. Innkalling til generalforsamling 01.06.15 – Den Norske Filmfestivalen AS
51. Innkalling til generalforsamling 01.06.15 – Haugesund Stadion AS
52. Innkalling til generalforsamling 02.06.15 – Haugesund Parkering Holding AS
53. Innkalling til generalforsamling 16.06.15 – Haugalandspakken AS
54. Innkalling til generalforsamling 16.06.15 – Haugaland Bompengeselskap AS
55. Godtgjørelsesreglement for folkevalgte i Haugesund kommune – gjeldende for valgperioden 2015 – 2019

56. Statusrapport pr. september 2015
57. KS Bedrift – Offentlige innkjøp blir litt enklere fra 1. juli
58. Kommunal- og mod.dept. – prinsipputtalelse – KUs rett til å være til stede og referere ...

- 59.Datatilsynet – Gebyr for avvik hos kommuner
- 60.Bernt svarer – Kan offentlighetsloven brukes for å lukke møter?
- 61.NKRF overtar sekretariatet for FKT
- 62.Referat fra generalforsamlingen i Den Norske Filmfestivalen AS
01.06.15

- 63.Statusrapport pr. september 2015
- 64.Bystyrevedtak PS 68/15 – Rapport om Psykisk helsearbeid
- 65.Valg av kontrollutvalg for perioden 2015-2019 – brev fra FKT og NKRF

- 66.Bystyrevedtak PS 92/15 – Valg av kontrollutvalg 2015-2019
- 67.Taushetserklæring for kontrollutvalgsmedlemmene – signeres i møtet
- 68.Reglement for Haugesund kontrollutvalg – eget hefte
- 69.Evaluering - fra kontrollutvalget 2011-2015
- 70.Invitasjon til informasjonsmøte i Aksdal 12.11.15
- 71.Invitasjon til høstkonferansen i Sandnes 10.12.15
- 72.Invitasjon til NKRFs kontrollutvalgskonferanse 3. – 4. februar 2016
- 73.Representantskapsmøte 02.12.15, kl. 15.00 – HIM IKS
- 74.Representantskapsmøte 11.12.15, kl. 09.00 – Haugaland Vekst IKS
- 75.Innkalling til møte i havnerådet 19.11.15, kl. 17.00 – Scandic Maritim
Hotel
- 76.Innkalling til møte i havnerådet 20.11.15, kl. 13.00 – Killingøy

SAKSGANG		
Utvalg	Møtedato	Saksnr
Kontrollutvalget	08.02.16	4/16

Saksansvarlig:	Arkivkode:	Arkivsak:
Odd Gunnar Høie	216	

VALG AV NYTT FORVALTNINGSREVISJONSPROSJEKT I 2016

- Vedlegg:**
1. Prosjektplan – «Opplæringstilbud til minoritetsspråklige elever» – utarbeidet av Deloitte AS
 2. Forvaltningsrevisjon – Gruppe 1 og 2 (prioritert og uprioritert)

Saksorientering:

Bystyret vedtok høsten 2012 Plan for forvaltningsrevisjon 2015-2016 og Plan for selskapskontroll 2015-2016. Bystyret gav utvalget myndighet til å oppdatere/justere planen i perioden ved behov. Det ble forutsatt at prosjektene ligger innenfor de økonomiske rammer som er stilt til disposisjon.

Uvalget har et budsjett på ca 750 timer til kjøp av forvaltningsrevisjon og selskapskontroll i 2016. Dette tilsvarer 2 til 3 prosjekter, avhengig av størrelse på prosjektene. Hvis prosjektene skulle overskride rammen for 2016, kan et prosjektet bli gjennomført ved at revisjonen starter opp, men slutføres neste år, slik at budsjettrammen holdes.

I vedtatt Plan for forvaltningsrevisjon er følgende prioritert:

1. ~~Boligforvaltningen, herunder vedlikehold og inneklima i kommunale bygg~~ (ferdig 2013)
2. ~~Kommunens håndtering av sykefravær~~ (ferdig 2014)
3. ~~Psykiske helsearbeid for barn og unge~~ (ferdig 2015)
4. Skole og PPT (ferdig 2015)
5. IKT og system for arkivering
6. Bestillerkontoret
7. Bemanning og internkontroll i barnehager
8. Internkontroll innenfor helse- og omsorgstjenester
9. Kapasitet og internkontroll i barnevernet
10. Tildeling av støtte til kultur og idrett
11. Opplæringstilbud til minoritetsspråklige elever
12. System for internkontroll i kommunen
13. Legetjenestene

I vedtatt Plan for selskapskontroll er følgende prioritert:

1. *Eierstyring*
 - *I hvilken grad har kommunen en forsvarlig forvaltning av eierskapene?*
 - *Hvordan sikrer kommunen at de har tilstrekkelig styring og kontroll med selskapene de har eierdeler i?*
 - *I hvilken grad har eierrepresentanter tilstrekkelig kompetanse?*
 - *I hvilken grad har kommunen et tilfredsstillende opplæringstilbud for styrerepresentanter?*
2. ~~Attføringsbedriftene (Uni-K AS, Haugaland industri og Aski AS) (ferdig 2013)~~
3. *Krisesenter Vest IKS*
4. *Haugaland Vekst IKS*
5. ~~Haugaland Kraft AS m/datterselskap (ferdig 2015)~~
6. *Karmsund Interkommunale Havnevesen IKS*
7. *Haugesund parkering m/datterselskap*

Deltagelse i selskapskontroll av Filmkraft Rogaland AS, som ble gjennomført i 2014, er ikke med i oversikten.

Kontrollutvalget er gitt fullmakt til å gjøre endringer i planene underveis i perioden dersom forutsetningene skulle endre seg eller dersom kontrollutvalget ønsker flere kontroller.

Bestilt prosjekt

Kontrollutvalget bestilte oppdraget med å utarbeide en overordnet analyse og Plan for forvaltningsrevisjon og Plan for selskapskontroll 2016-2020 for Haugesund kommune i møtet 24.11.15, sak 39/15 fra Deloitte AS i henhold til tilbud av 17.11.15. Det er forventet at analysen blir levert i løpet av første halvår 2016.

Prosjektet – «Opplæringstilbud til minoritetsspråklige elever»

Til møtet 27.01.15 ble kontrollutvalget forelagt to prosjektmandater og prosjektet om «Samhandling mellom skoler og PPT og vurdering av behov for spesialundervisning» ble valgt først og ble ferdigstilt høsten 2015.

Prosjektplan for prosjektet «Opplæringstilbud til minoritetsspråklige elever» fra Deloitte AS følger saken som vedlegg 2.

Det foreslås at formålet med prosjektet vil være å undersøke om Haugesund kommune sikrer et tilfredsstillende opplæringstilbud til nyankomne minoritetsspråklige elever i grunnskolealder, og om regelverkets krav til saksbehandlingen blir fulgt.

Med bakgrunn i formålet med prosjektet er det formulert følgende problemstillinger (underliggende spørsmål er ikke tatt med her, men viser til vedlagt plan):

1. *I hvilken grad er det etablert rutiner som sikrer at det blir gjort en helhetlig vurdering av hvilket opplæringstilbud som er til beste for hver enkelt elev som vurderes som aktuell for mottaksskolen ved Breidablikk læringsenter?*
2. *Er saksbehandlingen i forbindelse med opplæringstilbud ved mottaksskolen i samsvar med krav i regelverket?*

3. *Er det etablert tilfredsstillende retningslinjer og rutiner for å informere foresatte og elever om deres rettigheter knyttet til opplæringstilbudet, herunder at eleven kan velge å få særskilt språkopplæring ved nærskolen i stedet for mottaksskolen?*
4. *Er det etablert tilfredsstillende rutiner for å kartlegge og vurdere elevenes norskkunnskaper, herunder for å vurdere når det er aktuelt å overføre eleven til nærskolen?*
5. *Er det etablert tilfredsstillende rutiner for samarbeid mellom mottaksskolen og elevens nærskole ved overføring av elever?*
6. *I hvilken grad arbeider skoleeier og skolen aktivt og systematisk for å sikre et godt fysisk og psykososialt skolemiljø for grunnskoleelever ved Breidablikk læringscenter?*
7. *Er kommunens tilbud om morsmålsopplæring og tospråklig fagopplæring i samsvar med krav i opplæringsloven?*

Det vises nærmere om revisjonskriteriene knyttet de ulike begrepene som vil bli omtalt i planens kapittel 2. De metoder som vil bli benyttet, herunder dokumentanalyse, intervju, stikkprøvegjennomgang og statistisk analyse er nærmere beskrevet i kapittel 3.

Deloitte AS legger opp til å gjennomføre forvaltningsrevisjonsprosjektet innenfor en tidsramme på 272 timer.

Nytt prosjekt

For at revisor skal få nok tid til å utarbeide prosjektmandat og rapport som er klar til høsten er det greit dersom utvalget nå bestemmer seg for hvilket prosjekt kontrollutvalget vil bestille som nytt prosjekt, i tillegg til analyse og planer. Dersom utvalget vil velge at annet prosjekt enn «Opplæringstilbud til minoritetsspråklige elever» vil revisor først bli bedt om å legge fram utkast til prosjektmandat. Mandatet kan da behandles på utvalgets møte 5. april.

Kontrollutvalget må drøfte hvilket prosjekt de vil velge. Utvalget kan også velge å sette i verk revisjon på andre område enn de som er inkludert i plan eller analyse, for eksempel fordi risikoforholdene i kommunen har endret seg.

Konkrete prosjekter kan velges ut fra:

- opplysninger kommet fram under regnskapsrevisjon,
- saker som har vært behandlet i kommunestyre og kontrollutvalg,
- administrasjonens uttalte ønske og behov,
- erfaringer fra tilsvarende forvaltningsrevisjonsprosjekt hos andre oppdragsgivere,
- forhold som har vært framme i media, nasjonalt eller lokalt,
- tilsyn utført av fylkesmannen eller andre tilsynsorgan.

Oppslag rundt om i landet om mislighold og uetisk framferd har ført til at mange kontrollutvalg har ønsket å sette søkelys på hvordan kommunen arbeider med dette, både generelt og innen mer spesifikke tema. Det blir derfor gjennomført prosjekter innen blant annet:

- etikk og risikostyring - retningslinjer og oppfølging
- innkjøp

Videre er mange utvalg oppmerksomme når det gjelder tjenestetilbudet til spesielt utsatte grupper i kommunene. Det gjennomføres prosjekter innen bl.a.:

- barnevern,
- avlastning,
- rusvern,
- spesialundervisning.

Det kan settes søkelys på hvordan kommunen møter sine innbyggere, og hvordan brukerne selv opplever tilbudet. Normalt er brukerperspektivet inkludert i alle analyser, men det kan nevnes noen typiske eksempler som:

- kvalitet i skolesektoren,
- innspill fra innbyggerne,
- kvalitet og produktivitet i byggesaker,
- utbyggingsområde,
- selvkost.

Når kontrollutvalget har valgt ut prosjekt, vil sekretariatet be revisor komme med et forslag til prosjektmandat og legge fram sak om bestilling til neste møte.

SEKRETARIATETS FORSLAG TIL VEDTAK:

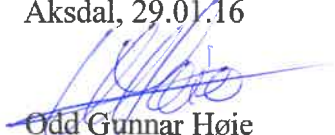
Alternativ 1:

Haugesund kontrollutvalg bestiller forvaltningsrevisjonsrapport ” Opplæringstilbud til minoritetsspråklige elever ” i tråd med det utkast til prosjektplan som foreligger fra Deloitte AS (med eventuelle endringer som kommer fram i møtet). Rammen settes til 272 timer.

Alternativ 2:

Haugesund kontrollutvalg ber revisjonsselskapet Deloitte AS om å legge fram prosjektmandat på følgende prosjekt til neste møte, 05.04.16:

Aksdal, 29.01.16

Odd Gunnar Høie

Rådgiver/utvalgssekretær

Forvaltningsrevisjon | Haugesund kommune

Opplæringstilbud til minoritetsspråklige elever

Prosjektplan/engagement letter

Innhold

1. Formål og problemstillinger	3
1.1 Bakgrunn	3
1.2 Formål og problemstillinger	3
2. Revisjonskriterier	5
2.1 Innledning	5
2.2 Rett til særskilt språkopplæring	5
2.3 Krav til saksbehandlingen i forbindelse med særskilt språkopplæring	6
2.4 Elevenes skolemiljø	6
3. Metode	7
3.1 Dokumentanalyse	7
3.2 Intervju	7
3.3 Stikkprøvegjennomgang	7
3.4 Verifiseringsprosesser	7
4. Tid og ressursbruk	8
4.1 Nøkkelpersonell	8
4.2 Tidsbruk	8

1. Formål og problemstillinger

1.1 Bakgrunn

Deloitte har med bakgrunn i bestilling fra kontrollutvalget 25.11.2014, sak 45/14, utarbeidet en prosjektplan for forvaltningsrevisjon av tilbudet til minoritetsspråklige elever i grunnskolealder i Haugesund kommune.

Haugesund kommune har gjennom Breidablikk læringssenter etablert en egen mottaksskole for 1. – 10. trinn, som er et undervisningstilbud til nyankomne minoritetsspråklige elever i grunnskolealder (6 – 16 år) som ikke kan norsk. Mottaksskolen er organisert som en egen avdeling ved Breidablikk læringssenter, og på nettsiden til skolen opplyses det at elevene går her i ca et år før de blir overført til hjemmeskolen sin. Ved Breidablikk læringssenter er det også en egen avdeling som har ansvar for morsmålsopplæring og tospråklig fagopplæring til elever ved grunnskolene i Haugesund kommune. Dette er avdeling for tospråklige lærere.

1.2 Formål og problemstillinger

Formålet med prosjektet vil være å undersøke om Haugesund kommune sikrer et tilfredsstillende opplæringstilbud til nyankomne minoritetsspråklige elever i grunnskolealder, og om regelverkets krav til saksbehandlingen blir fulgt.

Med bakgrunn i formålet med prosjektet er det formulert følgende problemstillinger:

1. I hvilken grad er det etablert rutiner som sikrer at det blir gjort en helhetlig vurdering av hvilket opplæringstilbud som er til beste for hver enkelt elev som vurderes som aktuell for mottaksskolen ved Breidablikk læringssenter?
2. Er saksbehandlingen i forbindelse med opplæringstilbud ved mottaksskolen i samsvar med krav i regelverket? Under dette:
 - a. Fattes det alltid enkeltvedtak for elever som har rett til særskilt språkopplæring ved mottaksskolen?
 - b. Inneholder enkeltvedtaket opplysninger om omfang, læreplan, organisering og kompetansekrav for de som skal gjennomføre opplæringen?
 - c. Fremgår det tydelig av enkeltvedtaket at opplæringen skal gis ved mottaksskolen, og at det er gjort en helhetlig vurdering der det konkluderes med at dette vurderes å være til elevens beste?
 - d. Foreligger det samtykke fra foreldrene eller eleven selv før det fattes vedtak om opplæringstilbud ved mottaksskolen?
 - e. Er vedtak om opplæringstilbud ved mottaksskolen tidsavgrenset i samsvar med krav i regelverket?
 - f. Fattes det vedtak om opphør av særskilt språkopplæring dersom det underveis vurderes at en elev kan overføres til ordinær opplæring?
3. Er det etablert tilfredsstillende retningslinjer og rutiner for å informere foresatte og elever om deres rettigheter knyttet til opplæringstilbudet, herunder at eleven kan velge å få særskilt språkopplæring ved nærskolen i stedet for mottaksskolen?
4. Er det etablert tilfredsstillende rutiner for å kartlegge og vurdere elevenes norskkunnskaper, herunder for å vurdere når det er aktuelt å overføre eleven til nærskolen?

5. Er det etablert tilfredsstillende rutiner for samarbeid mellom mottaksskolen og elevens nærscole ved overføring av elever?
6. I hvilken grad arbeider skoleeier og skolen aktivt og systematisk for å sikre et godt fysisk og psykososialt skolemiljø for grunnskoleelever ved Breidablikk læringscenter?
 - a. I hvilken grad er det gjort en vurdering av utfordringer, samt utarbeidet strategier og tiltak for å sikre et godt skolemiljø ved skolen?
 - b. I hvilken grad involveres elevene og elevenes foresatte i skolens arbeid for å sikre et godt skolemiljø?
7. Er kommunens tilbud om morsmålsopplæring og tospråklig fagopplæring i samsvar med krav i opplæringsloven?
 - a. Har kommunen retningslinjer og rutiner som sikrer at det for elever med rett til særskilt norskopplæring, også blir vurdert om de har behov for morsmålsopplæring og/eller tospråklig fagopplæring?
 - b. Er det etablert hensiktsmessige rutiner for samhandling mellom avdeling for tospråklige lærere ved Breidablikk læringscenter og grunnskolene i kommunen, i tilfeller der det blir vurdert at elever har rett til morsmålsopplæring og/eller tospråklig fagopplæring?
 - c. Blir tospråklig fagopplæring alltid gjennomført ved den skolen eleven går på til vanlig?

1.3 Avgrensinger

Prosjektet er avgrenset til å fokusere på det opplæringstilbudet som blir gitt til minoritetsspråklige elever i grunnskolealder ved avdeling mottaksskolen og avdeling tospråklige lærere ved Breidablikk læringscenter.

2. Revisjonskriterier

2.1 Innledning

Innsamlede data vil bli vurdert opp mot revisjonskriterier i form av lover, rettsregler og andre etablerte standarder og sentrale anbefalinger. Listen med kriterier under er ikke uttømmende for det som kan være relevant for prosjektet. Andre kriterier vil kunne bli lagt til dersom det skulle være nødvendig for å få en fullstendig gjennomgang og vurdering av problemstillingene.

I dette forvaltningsrevisjonsprosjektet vil opplæringsloven med forskrifter utgjøre de sentrale revisjonskriteriene. I tillegg vil blant annet forarbeidene til reglene i opplæringsloven og veiledere fra Utdanningsdirektoratet bli benyttet for å utdype innholdet i regelverket.

2.2 Rett til særskilt språkopplæring

Det fremgår av § 2-8 i opplæringsloven at elever i grunnskolen som har annet morsmål enn norsk og samisk har rett til særskilt norskopplæring til de har tilstrekkelig kunnskap i norsk til å følge den vanlige opplæringen i skolen.¹ Det fremgår videre av § 2-8 at disse elevene om nødvendig også har rett til morsmålsopplæring, tospråklig fagopplæring eller begge deler. Dersom morsmålsopplæring og tospråklig fagopplæring ikke kan gis av egnet undervisningspersonale, skal kommunen så langt som mulig legge til rette for annen opplæring tilpasset forutsetningene til elevene. Videre fremgår det at morsmålsopplæringen kan legges til en annen skole enn den eleven til vanlig går ved.

Følgende fremgår av opplæringsloven § 2-8, fjerde ledd, når det gjelder krav til kommunens kartlegging av norskkunnskapene til elever fra språklige minoriteter:

«Kommunen skal kartlegge kva dugleik elevane har i norsk før det blir gjort vedtak om særskild språkopplæring. Slik kartlegging skal også utførast undervegs i opplæringa for elevar som får særskild språkopplæring etter føreseigna, som grunnlag for å vurdere om elevane har tilstrekkeleg dugleik i norsk til å følgje den vanlege opplæringa i skolen.»

Det fremgår av forarbeidene til opplæringsloven at et av formålene med underveiskartlegging av norskkunnskapene hos elever med særskilt språkopplæring er å sikre at elevene får realisert overgangen til den ordinære undervisningen når kunnskapsnivået tilsier det, i samsvar med intensjonen i loven. Det fremgår av forarbeidene at hvor lang tid det må gå mellom hver kartlegging må vurderes konkret i hvert enkelt tilfelle.² Det blir i forarbeidene understreket at kartlegging ikke er et enkeltvedtak, men må ses som en absolutt plikt før det blir gjort vedtak om rett til særskilt språkopplæring. Manglende kartlegging vil således innebære en feil ved saksbehandlingen.

I opplæringsloven § 2-8, femte ledd, fremgår også følgende krav til organisering av språkopplæringstilbudet for elever fra språklige minoriteter:

«Kommunen kan organisere særskilt opplæringstilbod for nykomne elevar i eigne grupper, klassar eller skolar. Dersom heile eller delar av opplæringa skal skje i slik gruppe, klasse eller skole, må dette fastsetjast i vedtaket om særskild språkopplæring. Vedtak om slik opplæring i særskilt organisert tilbod kan berre gjerast dersom dette er rekna for å vere til beste for eleven. Opplæring i særskilt organisert tilbod kan vare inntil to år. Vedtak kan berre gjerast for eitt år om gongen. I vedtaket kan det for denne perioden gjerast avvik frå læreplanverket for den aktuelle eleven i den utstrekning dette er nødvendig for å vareta eleven sitt behov. Vedtak etter dette leddet krev samtykkje frå elev eller føresette.»

¹ Udir definerer begrepet «minoritetsspråklige elever» som barn og unge som har et annet morsmål enn norsk eller samisk.

² Ot.prp 55 (2008-2009) Om lov om endringer i opplæringslova og privatskolelova

I forarbeidene til femte ledd, Prop 84 L (2011-2012) går det frem at: «*Eit innføringstilbod til ein elev skal berre givast der dette etter ei heilskapsvurdering er rekna for å vere til beste for eleven, noko som må gå fram av vedtaket.*» (s 56). Det blir også presisert at det etter ett år i innføringstilbud skal gjøres en ny helhetlig vurdering av hvilket tilbud som er til elevens beste, før eventuelt nytt vedtak, og at integreringshensyn skal trekkes inn i denne vurderingen. Videre går det frem at: «*Eleven har ikkje plikt til å gå i innføringstilbod. Det må innhentast samtykke frå eleven eller føresette om at eleven skal få innføringstilbod. Dersom ein elev ikkje vil gå i, eller føresette ikkje samtykkjer i innføringstilbodet, skal eleven få tilbod om særskild språkopplæring innanfor rammene av første til fjerde ledd.*»

2.3 Krav til saksbehandlingen i forbindelse med særskilt språkopplæring

Noen krav til saksbehandlingen fremgår av opplæringsloven § 2-8, jf. avsnittet over. Av vedtaket må det tydelig fremgå omfang, hvilken læreplan som skal følges, organisering av opplæringen og kompetansekrav til undervisningspersonellet. Vedtak om særskilt språkopplæring for en elev er et enkeltvedtak etter opplæringsloven, og det innebærer at også de krav til saksbehandlingen som fremgår av forvaltningsloven, kommer til anvendelse. Krav i forvaltningsloven omfatter blant annet krav til innholdet i vedtaket, samt rett til å klage på vedtaket. I vedtaket skal det for eksempel alltid opplyses om hjemmel for vedtaket, klagerett, klagefrist, klageinstans og den nærmere fremgangsmåte ved klage, samt om retten til å se sakens dokumenter (jf fvl § 27).

2.4 Elevenes skolemiljø

Kapittel 9a i opplæringsloven omhandler elevens skolemiljø, og blir også omtalt som «barnas arbeidsmiljølov». Av § 9a-1 går det frem at «*Alle elevar i grunnskolar og vidaregåande skolar har rett til eit godt fysisk og psykososialt miljø som fremjar helse, trivsel og læring.*» Lovkravet gir elevene en individuell rett, og gir dermed også elever, eller elevenes foresatte, klagerett etter forvaltningsloven dersom de tar opp spørsmål knyttet til skolemiljøet uten å få tilfredsstillende svar. Mer spesifikke krav til det fysiske og det psykososiale skolemiljøet går frem av henholdsvis oppl. §§ 9a-2 og 9a-3. Videre blir det i oppl § 9a-4 stilt krav om at skolen aktivt skal drive et kontinuerlig og systematisk arbeid for å fremme helsen, miljøet og sikkerheten til elevene, og at dette arbeidet skal omfatte både det fysiske og det psykososiale miljøet. Av forarbeidene til § 9a-4 fremgår følgende:

«Førebyggjande tiltak kan setjast i verk både på skole- og på klasse- eller gruppenivå, og det er viktig at elevane sjølv får delta i utforminga av dette arbeidet. Departementet vil oppmode om at ein nyttar høvet til å gi ordensreglar som del av det organiserte skolemiljøarbeidet.

Eit effektivt skolemiljøarbeid krev deltaking frå elevane, personalet og eventuelt dei føresette. Det er avgjerande at dei som skal delta i det systematiske miljøarbeidet, også deltek i utforminga av det. Brukarane har ein viktig kompetanse når det gjeld deira eige miljø. (...).

Ein føresetnad for å lykkast er at skolen sjølv har sett seg konkrete mål ut frå dei generelle krava i lovverket, og at planar og tiltak er tilpassa til dei lokale utfordringane. Ein dynamisk internkontroll føreset dessutan at arbeidet blir løpande vurdert og jamleg revidert. Ein må unngå at internkontroll blir noko statisk, "ein perm i hylla".»³

Krav til elevdeltakelse i skolemiljøarbeidet er nærmere beskrevet i oppl § 9a-5, mens informasjonsplikt og uttalelsesrett beskrives i § 9a-6.

³ Ot.prp. nr. 72 (2001-2002): Om lov om endringar i lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (Om skolemiljøet til elevane)

3. Metode

Oppdraget vil bli utført i samsvar med gjeldende standard for forvaltningsrevisjon (RSK 001).

3.1 Dokumentanalyse

Rettsregler og eventuelle relevante kommunale vedtak vil bli gjennomgått og bli benyttet som revisjonskriterier. Videre vil informasjon om kommunen og dokumentasjon på etterlevelse av interne rutiner, regelverk m.m. bli samlet inn og analysert. Innsamlet dokumentasjon vil bli vurdert opp mot til revisjonskriteriene.

3.2 Intervju

Revisjonen ønsker å gjennomføre intervjuer med utvalgte personer som arbeider med særskilt språkopplæring for nyankomne minoritetsspråklige grunnskoleelever i kommunen. Vi regner med å gjøre et utvalg på ca. 6-7 personer, som omfatter representanter for seksjon skole og barnehage, enhetsleder og aktuelle avdelingsledere ved Breidablikk læringssenter, samt rektor og/eller avdelingsledere ved 2-3 grunnskoler i kommunen som har et samarbeid med Breidablikk læringssenter i forbindelse med morsmålsopplæring og/eller tospråklig fagopplæring.

3.3 Stikkprøvegjennomgang

Revisjonen vil gjennomføre stikkprøvekontroll av vedtak om særskilt språkopplæring for elever ved mottaksskolen. Fokus vil være på om saksbehandlingen og vedtakene er i samsvar med krav i opplæringsloven og forvaltningsloven, samt om det er gjennomført underveisvurderinger av elevenes behov for særskilt språkopplæring. Vi vil velge ut 10-12 saker for stikkprøvekontroll. Utvalget vil bli gjort fra inneværende skoleår og skoleåret 2014/15.

I tillegg vil vi velge ut til stikkprøvekontroll ca. 6-9 saker som gjelder elever ved ordinære grunnskoler i kommunen som har vedtak om morsmålsopplæring og/eller tospråklig fagopplæring. Også her vil fokus være på om innholdet i vedtakene er i samsvar med krav i regelverket, samt om det er gjort underveisvurderinger av elevenes behov for særskilt språkopplæring. Utvalget vil bli gjort fra inneværende skoleår og skoleåret 2014/15, og utvalget vil bli gjort fra 3-4 ulike skoler.

3.4 Verifiseringsprosesser

Referat fra intervju vil bli sendt til intervjuobjektene for verifisering. Det er informasjon fra verifiserte intervjureferat som vil bli benyttet i rapporten. Faktadelen i rapporten vil bli sendt til rådmannen for verifisering. Deretter vil hele rapporten, inkludert vurderingsdel og forslag til tiltak, bli sendt til rådmannen for uttalelse. Rådmannens uttalelse vil bli vedlagt den endelige rapporten.

4. Tid og ressursbruk

4.1 Nøkkelpersonell

Prosjektleder for prosjektet vil være Line M. Johansen (senior manager). I tillegg vil Iver Fiksdal (seniorkonsulent) delta i prosjektet. Stein Ove Songstad vil være ansvarlig partner på oppdraget.

4.2 Tidsbruk

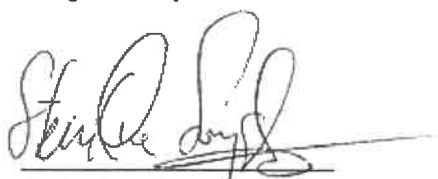
Med utgangspunkt i prosjektets art og planen for gjennomføring, er det stipulert at det vil ta 272 timer å gjennomføre prosjektet. Dette inkluderer prosjektstyring, utarbeidelse av problemstillinger og prosjektplan, forberedelse og gjennomføring av datainnsamling, analyse av data i forhold til revisjonskriterier, utarbeiding av rapport og kvalitetssikring.

Timeestimatet inkluderer ikke forberedelse og presentasjon av rapport i Bystyret. En slik presentasjon vil bli fakturert etter timeforbruk, opptil 8 timer.

Prosjektet vil kunne startes opp i slutten av februar 2016 og vil sendes til kontrollutvalget ved sekretariatet innen utløpet av juni 2016. For å kunne gjennomføre prosjektet innen denne fristen og med stipulert timebruk er det nødvendig at kommunen bistår med oversendelse av nødvendig dokumentasjon, og at utvalgte personer stiller til og verifiserer intervjuer innen de frister som blir satt.

Fakturering av kostnadene ved prosjektet vil skje i samsvar med avtale mellom Deloitte AS og Haugesund kommune.

Bergen, 27. januar 2016

Stein Ove Songstad, ansvarlig partner

vedtak og andre føringer som kommunen har satt for virksomheten. Risiko blir vurdert innenfor alle kommunens tjenesteområder. På bakgrunn av risikoanalysen er det utarbeidet forslag til forvaltningsrevisjonsprosjekt, og kontrollutvalget har vurdert de ulike områdene opp mot hverandre for å avgjøre hvilke områder utvalget mener det er mest vesentlig å undersøke.³

Data som ligger til grunn for risiko- og vesentlighetsanalysen, og for utvelging og prioritering av prosjekt, er samlet inn gjennom flere aktiviteter som har involvert både politisk ledelse, administrativt ansatte og kontrollutvalget. Blant annet har følgende aktiviteter blitt gjennomført:

- Dokument- og statistikkanalyse.
- Prosessmøter i kontrollutvalget.
- Spørreundersøkelse for administrative ledere i kommunen.
- Intervju med administrative og politiske ledere i kommunen.

Data som har blitt samlet inn gjennom disse aktivitetene har gitt en god oversikt over risiko-områdene innenfor de ulike sektorene i kommunen. Analysen er samlet i et arbeidsdokument/ analysegrunnlag som ligger til grunn for utvelging og prioritering av forvaltningsrevisjonsprosjekt.

2. Forvaltningsrevisjonsprosjekt 2012-2016

Under følger prosjektene som er prioritert i tråd med risiko- og vesentlighetsanalysen.

Forvaltningsrevisjonsprosjektene er delt i to grupper; en prioritert liste med de viktigste prosjektene, samt en uprioritert liste med prosjektene som er vurdert å ha lavere risiko og vesentlighet.

Under hvert prosjekt er det foreslått relevante tema i samsvar med den analysen som har blitt gjennomført. Endelig utforming av problemstillinger og timeomfang vil bli gjort i forbindelse med den enkelte bestilling av forvaltningsrevisjonsprosjekt.

2.1 Gruppe 1 – prioriterte prosjekter

Prosjekt	Tema
1 Forvaltningsrevisjon av boligforvaltningen, herunder vedlikehold og inneklima i kommunale bygg	- Organisering - Samhandling - System og rutiner - Regeletterlevelse - Effektivitet - Brukerperspektiv
2 Forvaltningsrevisjon av kommunens håndtering av sykefravær	- Organisering - System og rutiner - Medarbeideroppfølging - Bruk av vikarer

³ For en nærmere presentasjon av overordnet analyse, se "Kontrollutvalgsboken" (KRD, 2011) kapittel 6 (tilgjengelig på http://www.regjeringen.no/nb/dep/krd/dok/veiledninger_brosjyrer.html?id=2129)

3	Forvaltningsrevisjon av psykiske helsetjenester (for voksne og barn)	-	Organisering
		-	Samhandling og koordinering
		-	Regeletterlevelse
		-	Tildeling av støttekontakt
		-	Utarbeidelse av individuelle planer
		-	Brukerperspektiv
4	Forvaltningsrevisjon av skole og PPT	-	Organisering
		-	Skoleledelse
		-	Samordning, kunnskapsdeling
		-	Ulikheter mellom skoler
		-	Ressursutnyttelse
		-	Tilpasset undervisning og spesialundervisning
		-	Læringsutbytte
		-	Bruk av ressursgrupper
		-	Psykososialt arbeidsmiljø for elevene
		-	Brukerperspektiv
5	Forvaltningsrevisjon av IKT og system for arkivering	-	IT-verktøy
		-	System og rutiner
		-	Regeletterlevelse
6	Forvaltningsrevisjon bestillerkontoret	-	Organisering
		-	System og rutiner
		-	Kompetanse
		-	Regeletterlevelse
		-	Kapasitet
		-	Forholdet mellom bestiller og Utfører
7	Forvaltningsrevisjon av bemanning og internkontroll i barnehager	-	Sykefravær
		-	Organisering
		-	Bemanningsnorm
		-	Rekruttering
		-	System, regler og rutiner
8	Forvaltningsrevisjon av internkontroll innenfor helse- og omsorgstjenester	-	Organisering
		-	System og rutiner
		-	Regeletterlevelse
9	Forvaltningsrevisjon av kapasitet og internkontroll i barnevernet	-	System og rutiner
		-	Organisering/ arbeidsplanlegging
		-	Regeletterlevelse
		-	Budsjettering
10	Forvaltningsrevisjon av tildeling av støtte til kultur og idrett	-	Organisering
		-	System og rutiner
		-	Etterlevelse av habilitetsregler
11	Forvaltningsrevisjon av opplæringstilbud til minoritetsspråklige elever	-	Organisering
		-	Lokalisering
		-	Regeletterlevelse

12 Forvaltningsrevisjon av system for internkontroll i kommunen	-	Organisering
	-	System og rutiner
13 Forvaltningsrevisjon av legetjenestene	-	Brukertilfredshet/ opplevd kvalitet
	-	Opplevd tilgjengelighet
	-	Organisering
	-	Effektivitet

2.2 Gruppe 2 – uprioriterte prosjekter

Prosjekt	Tema
Forvaltningsrevisjon av tverrfaglig samhandling i kommunen	- Organisering - System og rutiner
Forvaltningsrevisjon av dialogmøter og oppfølging av tiltak	- Organisering - System og rutiner - Erfaringer - Resultater
Forvaltningsrevisjon av kommunens tilpasning til samhandlingsreformen	- Organisering - Regeletterlevelse - System og rutiner
Forvaltningsrevisjon av teknisk forvaltning	- Organisering - System og rutiner - Regeletterlevelse - Kapasitet og kompetanse
Forvaltningsrevisjon av KUF	- Organisering - Økonomistyring/ effektivitet - Måloppnåelse
Forvaltningsrevisjon av sosialtjenestens arbeid for unge mottakere	- Organisering - Kapasitet - System og rutiner - Bruk av tiltak
Forvaltningsrevisjon av prosjektstyring og anskaffelser i større prosjekter	- Organisering - System og rutiner
Forvaltningsrevisjon av etisk bevissthet i kommunen	- System og rutiner - Informasjonsarbeid

3. Metode for gjennomføring av forvaltningsrevisjon

Hvilke metoder som blir brukt for datainnsamlingen i de ulike forvaltningsrevisjonsprosjektene er avhengig av endelige problemformuleringer i de enkelte prosjektene. Generelt blir det brukt en kombinasjon av flere metoder for å sikre tilstrekkelig bredde i datamaterialet til å kunne utføre en helhetlig analyse og vurdering. En slik metodetriangulering bidrar også til kvalitetssikring ved at en kan sammenligne funn fra de ulike tilnærmingene.